

AGRO

MEDIA
Publicație Periodică a Federației Naționale
a Agricultorilor din Moldova "AGROinform"

Nr. 17 (61), 11 noiembrie 2009

inform

În premieră pentru Moldova

Probleme schimbării climei și efectele lor asupra agriculturii sunt în atenția savanților, dar și a fermierilor

Prima Conferință Internațională „Transfer de inovații în activitățile agricole în contextul schimbărilor climatice și dezvoltării durabile” este organizată în zilele de 11-12 noiembrie de către Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform în parteneriat cu ONG „Solaris”.

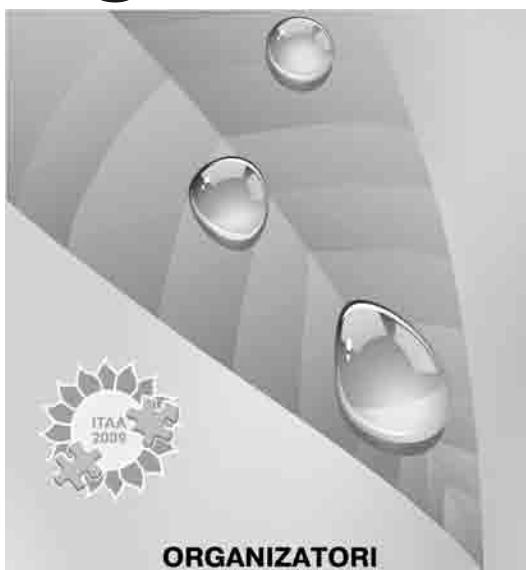
Scopul organizării evenimentului constă în atragerea atenției asupra problemelor schimbărilor climei și influenței acestora asupra agriculturii, precum și familiarizarea producătorilor agricoli cu soluțiile mediului științific pentru adaptarea la aceste schimbări.

Potrivit Președintelui Comitetului Organizatoric, Boris Boincean, doctor habilitat în științe agricole, Conferința este un eveniment de pionierat pentru Republica Moldova care, alături de alte țări din regiune, deja se confruntă cu efectul schimbărilor climatice, ce se manifestă cu regularitate în ultimii ani.

La Conferință va fi prezentată o informație detaliată privind schimbările climatice înregistrate în Moldova pe parcursul ultimilor ani și modul în care acestea influențează agricultura. Totodată, vor fi propuse spre discuție soluții pentru adaptare la aceste schimbări și diminuarea efectului lor, în scopul asigurării durabilității agriculturii.

Evenimentul reunește personalități cu renume mondial din domeniul agriculturii organice, selecției, ecologiei din Franța, Elveția, Moldova, Olanda, România, Rusia, SUA, Ucraina.

Conferința Internațională „Transfer de inovații în activitățile agricole în contextul schimbărilor climatice și dezvoltării durabile” este organizată cu suportul financiar al ►

ORGANIZATORI
Federația Națională AGROinform
ONG „SOLARIS”

I^a Ediție a Conferinței Internaționale
TRANSFER DE INOVAȚII
ÎN ACTIVITĂȚILE AGRICOLE
în contextul
SCHIMBĂRII CLIMEI
ȘI DEZVOLTĂRII DURABILE

11-12 noiembrie, 2009
Moldova, Chișinău

FINANȚATORI

Inițiativa de aplicare a inovațiilor pentru atenuarea efectului schimbării climei trebuie să vină de la fermieri

Interviul cu Boris Boincean,
președintele Comitetului Organizatoric al
Conferinței Internaționale „Transfer de inovații
în activitățile agricole în contextul schimbărilor
climatice și dezvoltării durabile” citiți în

pag. 4

**ONG-urile din
Bazinul Mării Negre
își sporesc
capacitățile de a
influența politicile
la nivel național
și regional** **pag. 2**

**Banca Mondială
oferă 350 mii USD
pentru analiza impactu-
lui schimbării climei
asupra agriculturii
Moldovei** **pag. 5**

Mai puține subvenții pentru agricultură

Guvernul intenționează să reducă cu 30-40%
subvențiile pentru agricultură din cauza că
nu ajung bani în buget, ca urmare a scăderii
dramatice a încasărilor

pag. 10

Dorim să facilităm dialogul dintre savanți și producători agricoli

Interviu cu Iurie Hurmuzachi, director adjunct al Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova „AGROinform”, vicepreședinte al Comitetului Organizatori al Conferinței Internaționale „Transfer de inovații în activitățile agricole în contextul schimbărilor climatice și dezvoltării durabile”

Federația Națională AGROinform este specializată pe consultanță agricolă. Cum s-a ajuns la problema schimbărilor climatice?

AGROinform activează în domeniul dezvoltării sectorului agricol și al spațiului rural de mai bine de 10 ani. Până acum a trecut prin trei etape strategice de dezvoltare și dacă, inițial, era pus accentul pe activități de extensivitate, ulterior am evoluat, odată cu necesitățile și solicitările membrilor noștri, spre acordarea de consultanță în do-

meniul dezvoltării unor afaceri durabile.

Ținând cont de faptul că suntem specializați în acordarea de consultanță pentru producători agricoli și antreprenori rurali, permanent efectuăm studii și analize, prognoze pe lanțul valoric. Respectiv, deja nu putem ignora schimbările climatice, care se resimt și la nivel global, și la nivel de țară. La nivel mondial, acestei probleme i se acordă o atenție în permanentă creștere. În Moldova, însă, se resimt consecințele încălzirii globale, dar încă nu se resimte conștientizarea problemei.

Concluzia la care am ajuns este că nu putem vorbi despre agricultură durabilă, fără a ține cont de schimbările care intervin ca urmare a încălzirii globale. Prin organizarea acestei conferințe urmărim să stabilim un dialog între comunitatea științifică și producătorii agricoli, să vedem care sunt soluțiile oferite de savanți pentru a diminua efectele încălzirii globale, cum aceste soluții pot fi utilizate de fermieri, ce trebuie să schimbăm în societate pentru ca să ne adaptăm la efectele încălzirii globale.

Un alt scop este să vedem cu ce putem contribui noi, Federația AGROinform, ca organizație ce reunește un număr mare de fermieri și antreprenori rurali, la procesul de adaptare la schimbările climatei.

Aceste scopuri presupun o activitate de lungă durată. Ar însemna că planificați o continuare a Conferinței?

Intenția noastră este ca astfel de conferințe să organizăm o dată la doi ani, iar în intervalul dintre conferințe presupunem să organizăm activități de aplicare a inovațiilor oferite de savanți, să testăm soluțiile propuse, pentru a selecta cele mai optime dintre ele pe care să le aplicăm în agricultură.

Este necesar de a uni eforturile organizațiilor neguvernamentale din domeniul agriculturii, pentru a spori gradul de conștientizare al populației, inclusiv al agricultorilor, să vedem cum și în ce domenii putem contribui pentru a diminua impactul schimbărilor climatice. În acest context, Conferința este un prim pas, o experiență care ne va ajuta să atragem atenția asupra acestei probleme și care va facilita transferul de soluții identificate la nivel internațional pentru micșorarea efectelor încălzirii globale și de adaptare la ele a agriculturii moldovenești.

Conferința este organizată în parteneriat cu ONG „Solaris”, o organizație relativ tânără, care și-a început activitatea în 2007 și care are drept scop prioritar promovarea noilor concepții des-

pre cauzele schimbării climatei, a incidenței calamităților naturale și efectul Omului asupra acestor fenomene. „Solaris” întrunește membri din diverse domenii: învățământ, medicină, cultură, agricultură, etc, în majoritate persoane tinere.

Vreau să menționez că organizarea acestui eveniment a fost posibilă și grație suportului acordat de către Fundația Soros Moldova și Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă a Națiunilor Unite, precum și cu contribuția financiară a organizațiilor ICCO și Oxfam Novib din Olanda, a Centrului Cooperativelor din Suedia, care finanțează activitățile desfășurate de AGROinform și pentru care, deja de mai mult timp, au devenit prioritare măsurile de prevenire și adaptare la schimbările climatei.

Prin intermediul Dvs vreau să aduc mulțumiri tuturor celor care au contribuit la organizarea acestui eveniment.

Cu suportul FDSC

ONG-urile din Bazinul Mării Negre își sporesc capacitățile de a influența politicile la nivel național și regional

Federația pentru Dezvoltarea Societății Civile (FDSC) din București a organizat, în zilele de 29-31 octombrie, cel de-al doilea Forum al organizațiilor neguvernamentale din Bazinul Mării Negre. Genericul ediției din anul curent a Forumului a fost „ONG-urile în perioada de criză”. Federația Națională a Agricultorilor din Moldova „AGROinform” a fost reprezentată la eveniment de Iurie Hurmuzachi.

Obiectivele Forumului au fost discutarea problemelor cu care se confruntă ONG-urile din Bazinul Mării Negre și stabilirea parteneriatelor pentru implementarea unor proiecte în comun. Un alt scop a fost eficientizarea dialogului și a cooperării dintre ONG din regiune, ca măsură de creștere a capacității organizațiilor societății civile de a influența politicile la nivel național și regional.

„Aceste obiective coincid cu interesele Federației AGROinform, noi dorim să stabilim parteneriate cu organizații de profil din mai multe

țări din regiune, pentru a eficientiza activitățile pe care le promovăm”, a declarat Iurie Hurmuzachi.

„Forumul a fost organizat în așa un mod, încât organizațiile participante au fost grupate în grupe, după interese. La forumul precedent, în comun cu alte 12 țări am elaborat două concepte de posibile proiecte, în contextul schimbărilor intervenite în agricultură ca urmare a încălzirii globale. Un efect imediat al participării la acest Forum a fost stabilirea de parteneriate cu organizația georgiană Elkana, specializată în agricultura organică și cu Bio

România, din același domeniu”, a mai spus sursa citată.

„Dacă e să revenim la problemele cu care se confruntă organizațiile neguvernamentale din Bazinul Mării Negre, trebuie să accentuez că acestea sunt diferite și individuale pentru fiecare țară. Printre problemele cu care se confruntă societatea civilă în Moldova au fost anunțate cele ce țin de instabilitatea politică. Însă, concluzia la care am ajuns este că problemele cu care ne confruntăm nu reprezintă, în linii mari, niște constrângeri principale”, a spus Iurie Hurmuzachi.

În 2008, la Forum au participat peste 100 de organizații neguvernamentale din Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bulgaria, Georgia, Grecia, Moldova, România, Russia, Turcia, Ucraina, aște state din Uniunea Europeană și importanți actori din regiunea Bazinului Mării Negre.

A demarat concursul Marca Comercială a anului 2009

Camera de Comerț și Industrie a Moldovei a dat start concursului republican „Marca comercială a anului”, ediția a VII. În acest an, în regulamentul concursului au fost introduse două nominalizări noi: „Marca comercială Profi” și „Reputație și Încredere”.

La concurs pot participa întreprinderi și organizații cu diverse forme de proprietate, persoane juridice înregistrate în Republica Moldova, ce produc bunuri materiale sau prestează servicii pe teritoriul țării. Participanții pot prezenta mărci de servicii/ produse pentru întreaga gamă sau mărci comerciale individuale pentru anumite servicii/produse ale companiei, precum și combinații ale acestora.

„Elementul nou este modalitatea de cercetare și analiză a evoluției mărcilor comerciale. Pentru a fi mai obiectivi, la solicitarea CCI, tradiționalul sondaj în rândul populației se va face pe un eșantion mai mare, la începutul și la sfârșitul anului”, a spus despre concurs Marina Petrova, șefa Direcției Târguri și Expoziții a CCI.

Potrivit Regulamentului, la concurs se admit doar mărcile comerciale care, la momentul depunerii cererii de participare, sunt înregistrate la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a R. Moldova și sunt valabile pe teritoriul țării. De asemenea, pot să participe și titularii mărcilor comerciale străine, valabile pe teritoriul R. Moldova.

Cererile de participare pot fi depuse la Direcția Târguri și Expoziții a CCI, până la data de 20 decembrie 2009. Tradițional, ceremonia oficială de decernare a premiilor va avea loc în cadrul expoziției naționale „Fabricat în Moldova”. Concursul „Marca comercială a

anului” a fost inițiat în anul 2003, de către CCI și este desfășurat în fiecare an, împreună cu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală. La ediția din anul trecut agenții economice au prezentat 95 de proiecte. Au fost premiate 57 de mărci comerciale. Marele premiu „Mercurul de Aur”, a fost obținut de trei companii SA „Orhei-Vit”, SA „Moldtelecom” și „Efes Vitanta Moldova Brewery”. În funcție de categorie și nominalizare, au mai fost decernate medalii de aur, de argint și bronz. /Info-Prim Neo/

**Unitatea Consolidată pentru Implementarea
Programelor ale Fondului Internațional pentru
Dezvoltarea Agricolă IFAD (UCIP-IFAD)**
mun. Chișinău, Bd. Ștefan cel Mare 162,
of. 1301-1304, 1306;
tel/fax: 22 50 46; 21 00 56; 21 05 42

IFAD în comun cu Guvernul RM a lansat un nou Program investițional de Servicii Financiare Rurale și Marketing în valoare de cea 13 mln Dolari SUA destinat investițiilor în dezvoltarea sectorului horticola al Moldovei prin acordarea creditelor avantajoase și asistenței tehnice agenților economici din mediul rural. Pentru participare sînt eligibile toate tipurile de întreprinderi de afaceri rurale private.

Creditele vor fi oferite prin intermediul băncilor comerciale selectate pentru participare la program: **Moldova Agroindbank, Eximbank, Banca Socială, Energbank, Victoriabank.**

CONDIȚII DE ELIGIBILITATE ALE BENEFICIARELOR:

- Viabilitatea comercială, financiară și economică a ideii de afacere,
- Contribuția beneficiarelor ≥ 20% din costul total al investiției (în mijloace bănești sau bunuri materiale)
- Gaj adecvat cerințelor băncii comerciale

Programul va finanța toate activitățile de dezvoltare a horticulurii după cum urmează:

- plantarea livezilor și viței de vie (struguri de masă)
- producerea răsadului și a materialului săditor pomicol/viticol (struguri de masă) creșterea legumelor în sere
- dezvoltarea/reabilitarea sistemelor de irigare pentru creșterea culturilor horticoale prelucrarea și ambalarea produselor horticoale; depozitarea și păstrarea la rece a produselor horticoale (utilaj frigorific);
- echipament agricol aferent dezvoltării horticulurii;

ACTIVITĂȚI CE NU SÎNT ELIGIBILE PENTRU FINANȚARE

- refinanțarea datoriilor existente;
- plata impozitelor;
- procurarea sau arenda pământului;
- înființarea/întreținerea plantațiilor de viță-de-vie (soiuri tehnice);

- procurarea pesticidelor;
- producerea/prelucrarea cerealelor, cărnii, laptelui;
- dezvoltarea efectivului de animale, pisciculturii, apiculturii. Din mijloacele Programului nu va fi finanțat capitalul circulant.

SUMA MAXIMĂ A UNUI CREDIT ESTE DE:

- ≤ **50,0 mii \$** - pentru activități de producere a produselor horticoale
- ≤ **100,0 mii \$** - pentru activități de procesare a produselor horticoale

TERMENUL CREDITULUI

- ≤ **5 ani (< 2ani grație)** - pentru activități de producere
 - ≤ **7 ani (< 3ani grație)** - pentru activități de procesare
 - ≤ **8 ani (< 4ani grație)** - pentru plantații multianuale
- Beneficiarii potențiali vor fi asistați la elaborarea planurilor de afaceri și accesarea creditelor prin intermediul următorilor patru prestatori de servicii de consultanță acreditați:

*Centrul de Consultanță în Afaceri (CCA) ONG tel: 21 00 94/95,
Agenția de Dezvoltare MEGA, ONG tel: 22 09 58
Proconsulting tel: 21 00 89
Centrul pentru Dezvoltarea Strategică
a Teritoriului (CDST), ONG tel: 22 62 64*

În scopul facilitării și creării condițiilor pentru dezvoltarea întreprinderilor rentabile din spațiul rural Programul de Servicii Financiare Rurale și Marketing (IFAD IV)

acordă granturi competitive pentru dezvoltarea obiectelor de infrastructură publică cu caracter economic: drumuri, poduri, aprovizionare cu gaz natural / apă pentru irigare, precum și alte obiecte ale infrastructurii publice cu caracter economic.

- Beneficiari - întreprinderi Mici și Mijlocii din spațiul rural, asociații de producători / utilizatori de apă, autoritățile locale
- Suma maximă a grantului este de 150 mii USD
- Contribuția beneficiarilor - ≥ 15% din costul total al investiției (mijloace bănești)

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PROGRAMULUI IFAD în Moldova se rezumă la:

- Reducerea sărăciei și dezvoltarea economică în spațiul rural;
- Dezvoltarea afacerilor rurale;
- Acordarea creditelor la condiții avantajoase pentru întreprinderile din mediul rural;
- Acordarea serviciilor de asistență tehnică necesară pentru dezvoltarea, lansarea afacerilor și accesarea resurselor financiare.

Republica Moldova a aderat la Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă a Organizației Națiunilor Unite în 1996. Din momentul semnării primului Acord de Împrumut dintre Guvernul Republicii Moldova și IFAD, Fondul a investit, în cadrul a trei Programe investiționale, aproximativ 36 mln USD. Actualmente, este în curs de implementare cel deal patrulea Program, în mărime de 13 mln USD. Pe parcursul anilor de implementare a Programelor pentru Republica Moldova, IFAD a finanțat 600 de proiecte investiționale, fapt prin care a contribuit la îmbunătățirea situației din sectorul agricol național.

Guvernul se pronunță ca accizele să fie majorate doar la băuturile alcoolice tari, nu și la produsele vinicole

Comitetul interministerial de planificare strategică a decis să prevadă în Planul de stabilizare și recuperare economică a Republicii Moldova pentru anii 2009-2011 majorarea accizelor doar la băuturile alcoolice tari, dar nu și la produsele vinicole.

Membrii acestui Comitet interministerial au luat această decizie în cadrul ședinței la care s-a discutat aspectele ce țin de Acordul negociat cu Fondul Monetar Internațional, inclusiv prevederile ce se referă la majorarea accizelor la automobilele de lux, țigărete și băuturi alcoolice. În cadrul discuțiilor, premierul Vladimir Filat a menționat că în prezent ramura viti-vinicola traversează o perioadă dificilă și nu ar fi oportună majorarea accizelor, dar mai degrabă stimularea consumului de vinuri în detrimentul consumului de băuturi alcoolice tari. În același timp, ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Valeriu Cosarciuc, a menționat că anual locuitorii R. Moldova consumă circa 60 mln sticle de băuturi alcoolice tari

și doar 4 mln sticle de vin. Serviciul de presă al Guvernului mai precizează că membrii Comitetului interministerial de planificare strategică au mai decis ca accizele la țigărete să fie aplicate în funcție de calitatea lor, iar costul poliței de asigurare medicală obligatorie să fie scumpit eșalonat, cu începere din 2010, când va fi majorat cu 0,1%.

Incomlac susține că Ministerul Agriculturii i-a interzis exportul de unt în Rusia

Ministerul neagă acuzațiile și recomandă întreprinderii să fie mai atentă la calitatea produsului

La mai puțin de două săptămâni după ce Rusia le-a interzis exportul de lapte praf, conducerea "Incomlac" a aflat că nu mai poate exporta nici unt în această țară. De această dată, interdicția a fost impusă de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare din Moldova, susțin oficiali de la întreprindere.

Șeful Secției import-export al "Incomlac", Petru Balaban, a declarat pentru Știrea Zilei că decizia ministerului este nejustificată, întrucât produsul lor corespunde indicilor microbiologici.

"Ministerul Agriculturii ne-a interzis să mai exportăm unt, fără ca noi să știm motivele. Credem că ei nu au vreun motiv pentru asta. Ne-au trimis și comisii de control, dar nici până în prezent nu ne-au dat un răspuns. Noi n-o sa putem relua exportul de unt, atât timp cât Ministerul Agriculturii n-o sa ne dea un răspuns în acest sens", a spus Petru Balaban.

Agenția Sanitar Veterinară susține însă că indignarea conducerii "Incomlac" nu este justificată, întrucât Rusia a pus interdicție pe întreprindere și nu pe produs. În aceste condiții, exportul produselor lactate, inclusiv, de unt, provenite de la "Incomlac", este interzis, temporar, în Rusia, spune Agenția. Astfel, Ministerul Agriculturii nu are nimic cu această stare de lucruri.

Slicat de Știrea Zilei, șeful Serviciului de presă al ministerului vizat, Veniamin Balan, a respins acuzațiile Incomlac-ului.

"Ei umblă cu minciuni. Ministerul Agriculturii nu are nimic în comun cu această întreprindere, pentru că esta una privată. Ce drept avem noi să le stabilim astfel de interdicții? Conducerea Incomlac-ului ar trebui să fie mai atentă la calitatea produsului și sa nu facă declarații goale", a spus Balan.

Rusia a sistat, începând cu 23 octombrie, importul de lapte praf provenit de la întreprinderea Incomlac. Aceasta după ce Serviciul Federal de Control Veterinar și Fitosanitar al Rusiei ar fi depistat în laptele furnizat de întreprinderea respectivă tetraciclină și oxitetraciclină, substanțe nocive și interzise.

Incomlac este cea mai mare întreprindere prelucrătoare de lactate din Moldova. În 2008 cifra sa de afaceri a depășit 433,6 de milioane de lei.

Savanții au soluții, dar

Inițiativa de aplicare a inovațiilor pentru atenuarea efectului schimbării climei trebuie să vină de la fermieri

Tema schimbărilor climatice a încetat să fie o preocupare numai pentru savanți, ea devenind actuală și pentru fermieri. Astfel, la Conferință Internațională „**Transfer de inovații în activitățile agricole în contextul schimbărilor climatice și dezvoltării durabile**” organizată sub egida AGROinform și Solaris, sunt prezenți aproximativ 100 de producători agricoli care, alături, de lucrători științifici din instituțiile științifice de profil agrar din Moldova și din străinătate.

Boris BOINCEN,
președintele Comitetului Organizatoric

Trebuie să ne concentrăm acum la diminuarea impactului pe care l-am avut asupra mediului. Orice întârziere poate agrava consecințele schimbărilor climatice.

Sper că această conferință de pionierat va avea și efectul de conștientizare a problemei din partea societății civile. Este important ca discuțiile din cadrul acestei conferințe vor contribui la atragerea atenției asupra problemelor discutate, să conștientizăm efectele activității umane asupra mediului în general și al agriculturii în particular. Trebuie să ne concentrăm acum la diminuarea impactului pe care l-am avut asupra mediului. Orice întârziere poate agrava consecințele schimbărilor climatice. Acum, încă avem posibilitate să prevenim unele posibile efecte. Ulterior, ne va costa cu mult mai scump.

Ca să accentuez importanța acestui eveniment, vreau să menționez doar că în decembrie, la Copenhaga, va avea loc reuniunea șefilor de stat din nu-

meroase țări ale lumii, la care vor fi puse în discuție măsurile de adaptare la schimbările climatice deja produse și de diminuare a efectului acestora.

Mediul științific național și internațional a reacționat imediat la inițiativa de a organiza o astfel de conferință, ceea ce accentuează actualitatea problemelor propuse spre discuție.

Spre exemplu, doamna academician Tatiana Constantinov, de la Academia de Științe a Moldovei, va avea un raport fundamental despre tendințele schimbării climei în Moldova pe parcursul a mai bine de un secol și va oferi unele recomandări concrete referitor la ce ar trebui să întreprindem, ca să ne adaptăm la aceste schimbări.

Leonid Voloșciuc, de la Institutul de Protecție a Plantelor va veni cu un raport despre protecția biologică a culturilor agricole, iar Simion Musteață,

de la Centrul Științifico-Practic „Porumbeni” va vorbi despre adaptarea porumbului la schimbările climatice.

La fel, sunt invitate personalități cu renume mondial din străinătate. La Conferință este prezent Claude Aubert – fondatorul agriculturii ecologice (numită biologică în Franța). Sunt convins, că fermierii moldoveni și specialiștii în domeniul agriculturii organice vor avea posibilitate să preia multe informații practice despre agricultura organică.

Un alt specialist de talie mondială, profesorul Rattan Lal de la Universitatea de stat din Ohio, SUA, va avea o prezentare referitor la reducerea carbonului din atmosferă pentru solurile arabile, în vederea diminuării schimbărilor climatice și asigurării securității alimentare.

ORGANIZATORI
Federația Națională AGROinform
ONG „SOLARIS”

I^a Ediție a Conferinței Internaționale
TRANSFER DE INOVAȚII
ÎN ACTIVITĂȚILE AGRICOLE
în contextul
SCHIMBĂRII CLIMEI
ȘI DEZVOLTĂRII DURABILE

11-12 noiembrie, 2009
Moldova, Chișinău

FINANȚATORI

Profesorul Lal va face și o legătură între situația creată la moment în agricultură în contextul încălzirii globale și cu aspectul etic al problemei. Putem depăși situația numai prin conștientizarea faptului că omul este parte a naturii și că poartă responsabilitate directă pentru schimbările care se produc.

Continuare în pag.6

MAIA intenționează să propună planuri de restructurare pentru sanarea unui șir de întreprinderi ajunse la insolvabilitate

SA Aroma, din rea credință sau cu buna știință a administrației și unor persoane din guvernele anterioare, a fost adusă la starea de insolvabilitate, a spus într-o conferință de presă ministrul agriculturii și industriei alimentare, Valeriu Cosarciuc.

El a precizat că SA Aroma are datorii de 262 mln lei, dintre care 130 mln – față de bănci. În fiecare lună doar dobânzile pe care trebuie să le achite întreprinderea constituie 2,6 mln lei. Pe de altă parte, activitatea SA Aroma în anul curent ce cifrează la 17 mln lei, pe fondul pierderilor de bilanț.

O altă întreprindere adusă la faliment este Combinatul de produse alimentare din Bălți, acesta are datorii de 50 mln lei, 30mln lei credite nerambursate, și în prezent nu funcționează.

Într-o situație similară se află și alte două întreprinderi, în care statul deține pachetul de acțiuni: Combinatul vinicol Național – Vin, datorită căruia constituie 36mln lei și SA Moldresurse, cu datorii de 96mln lei.

Îngrijorător, potrivit ministrului, este și cazul SA Moldresurse. Datoria debitoare a acestei întreprinderi este de 54 mln lei, sumă insuficientă

pentru a acoperi datoria creditoare. În afară de aceasta, Moldresurse a semnat un acord pentru importul de produse petroliere, banii au fost transferați – circa 2,5 mln dolari, dar motorina nu a fost livrată.

Ministrul a spus că MAIA întreprinde măsuri ca aceste întreprinderi să fie sanate. El a mai spus că MAIA va revedea toate contractele încheiate cu managerii întreprinderilor de stat din sectorul agricol și din industria alimentară. În aceste contracte vor fi stipulate criterii cuantificate de performanță pentru directorii de întreprinderi.

„Atunci vom putea să monitorizăm, să cerem de la oameni, ei vor ști care sunt obiectivele lor”, a mai spus ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare.

„Vom veni cu propuneri către instanțele de judecată ca aceste întreprinderi să nu fie lichidate, ci să se aplice Procedura-Plan – un plan de re-

Valeriu COSARCIUC,
ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare

„Vom veni cu propuneri către instanțele de judecată ca aceste întreprinderi să nu fie lichidate, ci să se aplice Procedura-Plan – un plan de restructurare... De exemplu, SA Aroma, care este o companie mare în Chișinău, nu are departament de marketing și vânzările se făceau la porunca unor persoane din conducerea anterioară. În afară de aceasta, procurările pe care le-a făcut au prejudiciat mult bugetul companiei.

structurare, care va permite ca ele să-și perfecționeze structura organizațională, să îmbunătățească managementul, să-și revadă politica de vânzări”, a spus Valeriu Cosarciuc.

„De exemplu, SA Aroma, care este o companie mare în Chișinău, nu are departament de marketing și vânzările se făceau la porunca unor persoane din conducerea anterioară. În afară de acesta, procurările pe care le-a făcut au prejudiciat mult bugetul companiei. De exemplu, s-au folosit 53 mln lei pentru procurarea de materiale vinicole, plătind peste 5 lei pentru litru, când prețul pe piață era de 3,5 lei”, a subliniat ministrul.

Pe de altă parte, ex-ministrul Economiei, deputatul PCRM, Igor Dodon, neagă că foști demnitari din guvernarea comunistă ar fi implicați în falimentarea întreprinderii. „Foarte straniu. 8 ani a fost O.K. la întreprinderile de stat și acum încep să dea faliment”, a comentat Dodon pentru Știrea Zilei.

Totodată, el a menționat că mai multe întreprinderi vitivinicole s-au confruntat cu probleme, după embargoul impus de Federația Rusă în 2006.

Banca Mondială oferă 350 mii USD pentru analiza impactului schimbării climei asupra agriculturii Moldovei

Banca Mondială, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerul Ecologiei al Moldovei și-au fortificat opțiunile pentru a reduce vulnerabilitatea fermierilor din Moldova față de schimbarea climei.

Programul cu o durată de doi ani va efectua o analiză aprofundată a impactului schimbării climei asupra agriculturii din Moldova și va identifica opțiunile practice de adaptare pentru această țară. Programul va fi gestionat de Banca Mondială și susținut de granturi în valoare de circa 350 mii USD, oferite de Banca Mondială, Parteneriatul Bancă-Olanda și Fondul Fiduciar pentru Dezvoltare Ecologică și Socială Durabilă.

În cadrul unui atelier de lucru, managerul de țară al Oficiului Băncii Mondiale în Moldova, desfășurat recent, Melanie Marlett, a menționat că: „Una din prioritățile globale ale Băncii Mondiale este de a ajuta țările să se pregătească pentru schimbarea climei și, deoarece agricultura în Moldova este atât de importantă și de vulnerabilă față de schimbarea climei, noi vom susține Guvernul și fermierii din această țară să dezvolte o agricultură mai rezistentă.”

Valeriu Cosarciuc, ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, în mesajul de deschi-

dere a evenimentului a specificat importanța proiectului în probleme ce vizează reducerea impactului încălzirii globale în special în Moldova.

Agricultura Moldovei este extrem de vulnerabilă față de schimbările climei. Moldova deja suferă din cauza efectelor caracterului variabil și schimbării climei, cu temperaturi sezoniere majorate, insuficiență de umiditate, și fenomene extreme, așa ca seceta, inundațiile și înghețurile. Pe lângă aceasta, estimările climatice pentru viitor prevăd o climă mai caldă, mai uscată și mai schimbătoare în cea mai mare parte a țării. Aceste schimbări ar putea afecta semnificativ sursele de venit ale fermierilor din Moldova și evidențiază necesitatea de a începe elaborarea și implementarea măsurilor de îmbunătățire a rezistenței agriculturii la schimbarea și variabilitatea climei. În afară de reducerea riscurilor de descreștere a productivității în viitor în unul din sectoarele cheie ale economiei Moldovei, programul de asemenea va promova

obiectivul Moldovei de integrare europeană: recentul Document Oficial de Informare al UE subliniază necesitatea de a integra adaptarea în politicile europene și încurajează elaborarea Strategiilor naționale de adaptare. Datorită resurselor sale, Banca Mondială are de asemenea potențialul de a finanța investițiile în adaptare.

Programul a fost lansat oficial la 28 octombrie 2009. Banca Mondială va acorda suport tehnic instituțiilor din Moldova pentru ameliorarea capacității lor de a integra adaptarea la schimbarea climei în politicile, programele și investițiile sectorului agricol. Aceasta se va realiza printr-o strânsă colaborare între experții internaționali și cei din Moldova. Printre acestea ar putea fi, de exemplu, îmbunătățirea serviciilor hidro-meteorologice, investiții în irigare sau în utili-

zarea eficientă a apei, crearea noilor soiuri de culturi, și ameliorarea abilităților tehnice ale fermierilor.

Participanții acestui seminar s-au familiarizat cu obiectivele programului și metodologia proiectului, impactul variabilității și schimbării climei asupra fitotehnicii, zootehnicii, impactul ecologic asupra viticulturii și silviculturii din țara noastră.

Unul din produsele acestui program va fi o listă de opțiuni de adaptare, ajustate la necesitățile specifice ale agricultorilor din Moldova. În plus, în colaborare cu alte țări, va fi organizat un Seminar regional de schimb de cunoștințe pentru a împărtăși cunoștințele și rezultatele și a explora diapazonul unei colaborări regionale mai mari în așa activități ca pronosticul vremii și sistemele de avertizare timpurie.

În nouă luni

Prețurile de vânzare a produselor agricole s-au micșorat cu o treime

În ianuarie - septembrie current, prețurile medii de vânzare a produselor agricole de către întreprinderile agricole s-au micșorat cu 31,3% față de perioada similară a anului 2008.

Datele Biroului Național de Statistică arată că tendința de micșorare a prețurilor medii de vânzare atât la produsele vegetale (cu 38,0%), cât și la cele animaliere (cu 12%) se menține.

Comparativ cu perioada respectivă a anului precedent, cele mai mari scăderi de prețuri s-au înregistrat la culturile cerealiere și leguminoase - cu 48,8% (în special la grâu (exclusiv semințe de soi) - cu 49,2%, porumb (exclusiv semințe de soi) - cu 59,5%), floarea-soarelui (exclusiv semințe de soi) - cu 32,3%, struguri - cu 27,8%, legume - cu 19,0%, ouă - cu 28,7%, lapte - cu 13,3%, păsări (în masă vie) - cu 9,9%. Prețurile de vânzare a porcinelor în masă vie au marcat o descreștere moderată (de 0,4%).

Totodată, s-au majorat prețurile de vânzare în masă vie a ovinelor și caprinelor - cu 7,6%, bovinelor - cu 4,2%.

Savanții au soluții, dar

Inițiativa de aplicare a inovațiilor pentru atenuarea efectului schimbării climei trebuie să vină de la fermieri

Urmare din pag. 4

La rândul său, profesorul **Brian J Wienhold** din Universitatea de Stat din Nebraska, or. Lincoln, SUA, va prezenta viziunile sale asupra calității solului și a modului în care acest factor influențează încălzirea globală. Doar revitalizând solul vom avea posibilitate să evităm sau să reducem într-o mare măsură efectele încălzirii globale.

Profesorul Constantin Leonte de la Universitatea Agricolă din Iași va vorbi despre organismele genetic modificate, temă care va fi abordată și în prezentarea lui **Victor Golovin** de la Institutul Internațional de Fitotehnie, Ecologie, și Sănătate Netradițională, Ucraina. Este o temă foarte contradictorie, ceea ce este reflectat și în denumirea prezentării lui Victor Golovin – Organismele Modificate Genetic – indicatorul progresului, dar și al regresului umanității. Pe continentul american și pe cel european există o situație diametral opusă în ceea ce privește organismele genetic modificate. Dacă în Europa acestea sunt interzise, în SUA ele sunt pe larg utilizate și aplicate.

Vreau să menționez și participarea profesorului **Jan Diek van Mansvelt** de la Universitatea de Stat din Wageningen, Olanda. Care va vorbi la tema landşaftului și a agriculturii. Este vorba despre o viziune sistemică asupra agriculturii, a modului în care activitatea umană a dereglat echilibrul existent în natură. Dl professor va sugera în ce mod aceste aspecte pot fi armonizate și integrate pentru a reduce impactul negativ al încălzirii globale.

Nu mai puțin importantă este și prezentarea profesorului **Hans Ramseier**, de la Universitatea de Științe Aplicative, Elveția, referitor la culturile succesive sau mixte în agricultură. Cu regret, am trecut la cultivarea fiecărei culturi în parte, în timp ce în natură fiecare cultură este însoțită de alte culturi, complementare, care îi permit să asimileze mai eficient umiditatea, substanțele nutritive din sol, energia solară etc. Aceasta presupune, în mare măsură, să folosim ecosistemele naturale ca model pentru agrico-sisteme. Sunt convins că fermierii noștri vor prelua multe informații utile din această prezentare, cu atât mai mult, cu cât în Moldova deja au fost efectuate niște lucrări la această temă.

Colegii noștri din Rusia și Ucraina vor prezenta aspecte legate de partea etică, a interacțiunii și aplicării teoriei agriculturii biodinamice, care presupune nu numai respectarea cerințelor de agronomie, dar și a unor cicluri existente în natură.

Toate problemele abordate în cadrul Conferinței își vor găsi reflectarea în rezoluția finală.

Un element principal și principial este aplicarea în practică a recomandărilor care vor fi formulate în cadrul Conferinței. Fiecare participant, din rândul fermierilor, va găsi suficiente informații care să le fie utile. Avem suficiente momente și din fitotehnie, și în zootehnie care necesită să fie adaptate la realitățile climaterice actuale. Aici, mult depinde de inițiativa fermierilor. Atât serviciile Federației AGROinform, cât și soluțiile aplicative ale instituțiilor științifice ramurale sunt la dispoziția fermierilor, însă inițiativa de preluare și aplicare trebuie să aparțină producătorilor agricoli. Producătorii agricoli deja resimt efectele încălzirii globale și deja simt necesitatea adaptării. Este vorba și despre schimbarea termenului de însămânțare, și despre folosirea soiurilor și hibrizilor care sunt mai rezistenți la condițiile de secetă, și raionarea culturilor. La acest ultim element vreau să adaug că, dacă anterior o cultură, un anumit soi, era cultivată cu succes pe tot teritoriul țării, acum, deja este problematic.

Boris BOINCEAN,
președintele Comitetului
Organizatoric

Fabricat în Moldova invită, începând cu 27 ianuarie

Ediția a IX a expoziției „Fabricat în Moldova” se va desfășura în perioada 27 – 31 ianuarie 2010 pe teritoriul CIE Moldexpo. Sunt invitați să participe atât agenți economici din țară, cât și de peste hotare.

Potrivit Camerei de Comerț și Industrie, expoziția multiramurală „Fabricat în Moldova” propune soluții la probleme ce țin de structura de comercializare și promovare a produselor moldovenești, oferă populației posibilitatea de a cumpăra produse autohtone de calitate, influențează direcția de decizie a consumatorilor și a întreprinderilor comerciale angro și cu amănuntul, orientând-o către producătorii locali, stimulează reducerea mărfurilor competitive și de calitate.

Programul adițional va întruni specialiști din țară și de peste hotare, reprezentanți ai autorităților publice, care vor aborda teme actuale ale economiei. Ceremonia oficială de decernare a învingătorilor concursului „Marca comercială a anului 2009” va avea loc la 29 ianuarie 2010.

La ediția din 2009 a expoziției au participat 400 de agenți economici din toate ramurile economiei naționale, iar suprafața expozițională a depășit 2400 metri pătrați. Expoziția a fost vizitată de peste 40 mii de vizitatori.

În RM s-a înregistrat un deficit de fructe de 62 mii tone

În perioada ianuarie-septembrie curent, în Republica Moldova a fost înregistrat un deficit de fructe de 13%, comunică Bursa agricolă online, agravista.md, cu referire la datele Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA). Potrivit sursei menționate, pentru anul curent a fost prognozată și obținută o producție globală de fructe de 400 mii tone. Totodată, necesarul intern și exportul a constituit 461 923 tone. Astfel, abaterile deficitare au constituit în acest an 61 923 tone, sau 13% din asigurarea necesității interne. Anterior, reprezentanții MAIA au declarat că reducerea recoltei globale de fructe în anul curent va fi compensată cu fructele de măr recoltate în mare parte din livezile tinere intrate pe rod.

Exporturile de fructe moldovenești înregistrează o tendință de descreștere

Datele Federației AGROinform atestă că exporturile de fructe din Republica Moldova sunt din ce în ce mai mici în ultimii cinci ani.

Sursa citată arată că în anul 2004 exportul de fructe moldovenești a constituit 191 699 tone, inclusiv 138 061 tone de mere. În anul curent însă exporturile de fructe s-au cifrat doar la 95 543 tone de fructe, dintre care 52 596 tone de mere.

Specialiștii explică această scădere prin reducerea anuală a rodului, în mare parte din cauza condițiilor climaterice nefavorabile, dar și din cauza restricțiilor impuse de autoritățile Republicii Moldova, precum și a țărilor în care aceste fructe sunt exportate.

Subvențiile în agricultură vor fi acordate prin concurs

Referindu-se la subvenții pentru anul viitor, ministrul a promis că "în Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli vor fi nu mai puține mijloace decât în anul curent (313 mln lei – n.r.)".

Cosarciuc a spus că subvențiile vor fi orientate în trei direcții prioritare: 1. Obținerea unor produse vegetale cu valoare adăugată înaltă; 2. Dezvoltarea sectorului zootehnic; 3. Stimularea creării întreprinderilor mici și mijlocii de procesare în mediul rural, inclusiv a întreprinderilor menite să asigure perioada postrecoltare – de depozitare, calibrare, ambalare, refrigerare, care ar permite majorarea exporturilor în orice perioadă a anului.

Cosarciuc a spus că subvențiile vor fi acordate nu ca în anii trecuți, după principiul primul venit – primul servit, ci în bază de concurs. Agenții economici, indiferent de mărimea întreprinderilor, vor trebui să prezinte proiecte.

„Până la sfârșitul anului, vom mobiliza echipele de consultanți, care activează în centrele de extensiune și în alte structuri subordonate ministerului, acestea vor organiza seminare pentru producători, în cadrul cărora vor fi prezentate direcțiile prioritare de subvenționare, precum și proiecte-model pentru obținerea finanțării din partea statului”, a precizat Cosarciuc.

El a mai spus că nu numai mijloacele din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli vor fi di-

recționate pentru a dezvolta o agricultură eficientă în RM, dar și cele din proiectele finanțate de donatorii externi. În parte, ministrul s-a referit la reabilitarea celor 11 sisteme de irigare din contul banilor de la Corporația Provocările Mileniului; la proiectul de circa 47 mln de euro, finanțat de Comisia Europeană care va fi lansat în 2010 și al cărui obiectiv va fi dezvoltarea unor afaceri profitabile în mediul rural.

Ministrul agriculturii și industriei alimentare a mai spus că din cele 313 mln lei, cât a constituit Fondul pentru susținerea producătorilor agricoli în 2009 au fost alocate 254 mln lei, altele 59 mln lei vor fi oferite beneficiarilor până la 31 decembrie curent.

Anularea restricțiilor la exportul de struguri și vin în vrac s-a soldat cu rezultate scontate

Anularea restricțiilor la exportul de struguri și vin în vrac s-a soldat cu rezultate scontate, a declarat ministrul agriculturii și industriei alimentare, Valeriu Cosarciuc, într-o conferință de presă.

Cosarciuc a spus că analiza vânzărilor demonstrează că acestea au crescut. Numai în luna octombrie au fost exportate 847 tone de struguri, iar în celelalte luni de la începutul recoltării – 240 tone.

Rezultate pozitive au fost atinse și la exportul vinului în vrac, distilatelor de vin și cupajelor de divin cu un termen de maturare mai mare de 5 ani. „Dacă în lunile precedente media exportului acestor produse se cifra la 10 mln dolari, în octombrie acestea au constituit 17 mln dolari”, a exemplificat ministrul.

De asemenea, contractele negociate de agenții economici pentru lunile noiembrie – decembrie denotă că livrarea acestor produse vinicol pe piețele externe va fi în creștere, a mai spus Valeriu Cosarciuc.

Exporturi se fac în Federația Rusă, Belarus, Kazahstan, mai puțin în Ucraina. E important că agenții economici pot să dispună de proprietatea lor așa cum consideră necesar, fără ca statul să se implice și să dicteze unde și când să facă vânzări, a conchis ministrul agriculturii și industriei alimentare.

Moldova nu va reuși să valorifice cotele UE la exportul produselor de origine animală nici în următorii doi ani

Nici anul acesta și nici în următorii doi ani, Moldova nu va exporta produse de origine animală pe piața comunitară și nu va valorifica cota la exportul acestor produse, acordată de UE.

„Există o procedură bine stabilită: după ce se încheie misiunea Direcției generale de inofensivitate a produselor de origine animală din cadrul Comisiei Europene / DG SANCO/ se oferă o perioadă de trei ani, în care țara care vrea să opereze exporturi pe piața comunitară trebuie să îndeplinească un plan de măsuri, elaborat în baza recomandărilor făcute misiune”, a precizat ministrul.

„Misiunea DG SANCO a fost mai demult în Moldova, dar planul de măsuri a fost elaborat nu demult, în noiembrie. Guvernarea precedentă a trâmbitat mult că noi trebuie să valorificăm aceste cote și că există posibilități, dar au făcut mai nimic”, a declarat Valeriu Cosarciuc.

El a mai spus că printre măsurile din plan, care în sfârșit a fost elaborat, se înscrie înzestrarea laboratoarelor de testare a producției de origine animală, a laboratorului sănătății animalelor, care e în proces de construcție.

Foarte importantă în acest context e și situația întreprinderilor de procesare a producției de origine animală. Ele urmează să-și restructureze sistemele de asigurare a inofensivității produselor, în conformitate cu cerințele impuse de sistemul de management al calității ISO 22000 sau grupului de standarde HACCP.

UE a acordat Moldovei cote la exportul de carne, produse din carne și mezeluri, precum și de ouă de pasăre. Mai înainte ouăle de pasăre se exportau pe piața României, dar după intrarea acesteia în UE, exporturile au fost stopate. Specialiștii sunt de părere că, la prima etapă, Moldova ar putea exporta pe piața comunitară conserve din carne și ouă de pasăre.

Agenția de plăți în agricultură va fi lansată în primul trimestru al anului viitor

Agenția de plăți și intervenție în agricultură va fi lansată în primul trimestru al anului viitor. Această structură va concentra toate mijloacele destinate subvenționării producătorilor agricoli, care în prezent sunt gestionate de diferite ministere și întreprinderi. Totodată, va aplica standarde unice în repartizarea subvențiilor și va asigura transparența acestui proces, a spus într-un interviu ministrul agriculturii, Valeriu Cosarciuc, citat de Info-Prim Neo.

„Sunt condiții pe care le-au exprimat atât beneficiarii de subvenții, cât și organizațiile neguvernamentale de profil și experții în probleme de agricultură”, a precizat Cosarciuc. Până în prezent subvențiile, de obicei, se „duceau” către gospodăriile mari, iar producătorilor mici, potrivit unui studiu, le revenea doar 10 la sută din acestea, a mai spus ministrul.

„Dar nu numai în ce privește repartizarea subvențiilor există o neechitate. De exemplu, de restituirea TVA pentru livrarea producției pe piața internă au beneficiat doar 700 de agenți economici, care sunt înregistrați ca plătitori de TVA. În sectorul agrar avem însă 360 mii de producători. Ei, de asemenea, livrează producție pe piața internă și nu se știe care mai multă și mai bună”, a subliniat Valeriu Cosarciuc, adăugând că pe viitor vor fi subvenționate ramurile care livrează pe piață produse cu valoare adăugată înaltă.

„Va fi stimulată crearea de întreprinderi mici și mijlocii de procesare a materiei prime agricole, precum și a celor ce formează infrastructura postrecoltare: ambalare, depozitare și altele, care ne vor permite să facem exporturi când oferta de preț pe piață e mai bună”, a relevat ministrul agriculturii și industriei alimentare.

El a mai spus că producătorii agricoli vor beneficia de mijloace pentru dezvoltare, nu numai din fondul de subvenționare, dar și dint-un șir de proiecte investiționale.

În prima jumătate a anului 2010 va fi lansat un proiect, al cărui obiectiv este creșterea competitivității afacerilor în mediu rural. Valoarea proiectului e de 47 mln euro și va fi finanțat de Comisia Europeană, a mai spus ministrul.

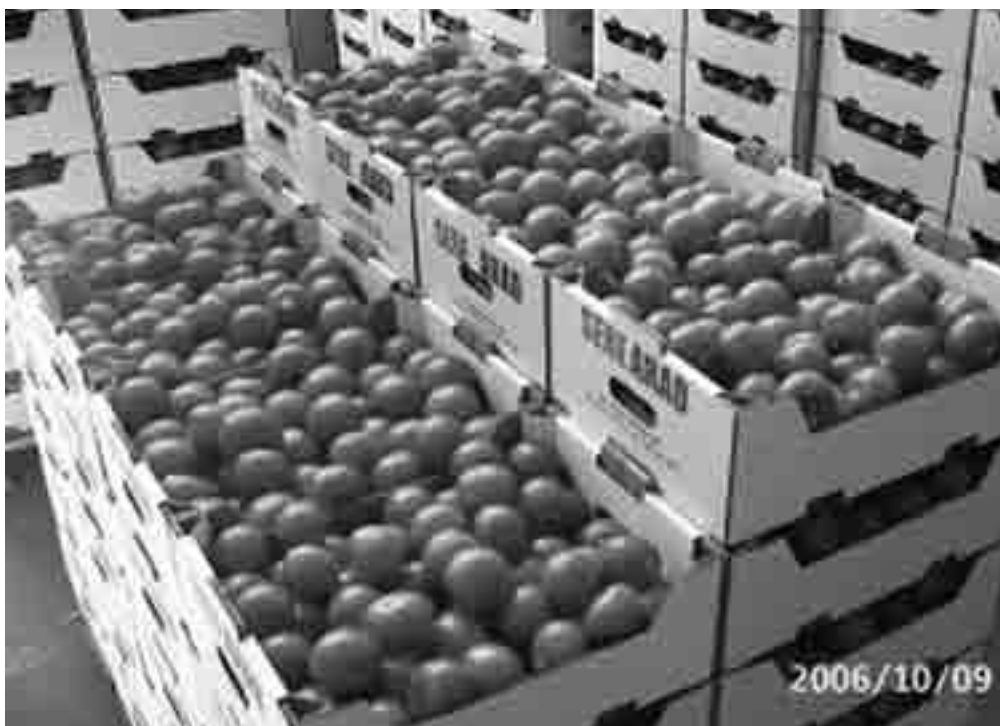
Pagină realizată în baza informațiilor Agenției Info-Prim Neo

Luna octombrie la perioada de

Roșiile și castraveții autohtoni deja sunt substituiți cu producție de import

Potrivit experților AGROinform luna octombrie este perioada, când se comercializează ultimele loturi de roșii și castraveți autohtoni în cantități angro, iar produsele de import sunt prezente pe piețele angro în proporții tot mai mari. În prima decadă a lunii octombrie roșiile și castraveții au fost importați din România și Ucraina. Ulterior, aceste legume au fost importate exclusiv din Turcia. Din cauza ofertei în descreștere de producție autohtonă, prețurile s-au scumpit esențial, comparativ cu luna precedentă.

Dacă pe parcursul perioadei de referință roșiile au fost preponderent de origine autohtonă, atunci la castraveți situația este inversă. Deja la începutul lunii octombrie piața era do-

Tabelul 1. Evoluția prețurilor medii la castraveți în luna octombrie 2009

CASTRAVEȚI									
Piața	Preț mediu angro, lei/kg							Abatere, %	
	J. 01.10.09	J. 08.10.09	J. 15.10.09	J. 22.10.09	J. 29.10.09	sep. 2009	oct. 2009	oct./ sep.	oct.2009/ oct.2008
Bălți	8,00	n/a	8,00	n/a	16,00	4,75	10,67	124,63	n/a
Cahul	8,00	n/a	n/a	n/a	n/a	5,00	8,00	60,00	-20,00
Chișinău Albișoara	6,00	7,00	12,00	10,00	18,00	5,63	10,60	88,28	-20,78
Edineț	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	3,00	n/a	n/a	n/a
Ungheni	6,00	15,00	n/a	n/a	n/a	6,00	10,50	75,00	-14,84

Sursa: www.agravista.md * n/a - nu există valori

Tabelul 2. Evoluția prețurilor medii la roșiile de seră în luna octombrie 2009

ROȘII DE SERĂ									
Piața	Preț mediu angro, lei/kg							Abatere, %	
	J. 01.10.09	J. 08.10.09	J. 15.10.09	J. 22.10.09	J. 29.10.09	sep. 2009	oct. 2009	oct./ sep.	oct.2009/ oct.2008
Bălți	n/a	6,00	6,00	n/a	10,00	4,00	7,33	83,25	n/a
Cahul	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	3,63	n/a	n/a	-44,44
Chișinău Albișoara	6,00	7,00	8,00	8,00	10,00	3,25	7,80	140,00	-26,39
Edineț	n/a	n/a	n/a	n/a	10,00	n/a	10,00	n/a	n/a
Ungheni	4,00	8,00	n/a	10,00	8,00	2,67	7,50	180,90	-21,05

Sursa: www.agravista.md * n/a - nu există valori

Tabelul 3. Evoluția prețurilor medii la roșiile de câmp în luna octombrie 2009

ROȘII DE CÂMP									
Piața	Preț mediu angro, lei/kg							Abatere, %	
	J. 01.10.09	J. 08.10.09	J. 15.10.09	J. 22.10.09	J. 29.10.09	sep. 2009	oct. 2009	oct./ sep.	oct.2009/ oct.2008
Bălți	4,50	4,00	5,00	3,50	4,00	2,50	4,20	68,00	-58,00
Cahul	4,00	4,00	4,00	4,00	5,00	2,75	4,20	52,73	-35,38
Chișinău Albișoara	4,00	3,00	n/a	4,00	5,00	2,38	4,00	68,07	-52,94
Edineț	2,50	2,50	3,00	4,00	n/a	1,75	3,00	71,43	-57,14
Ungheni	4,00	n/a	n/a	n/a	n/a	2,50	4,00	60,00	-55,56

Sursa: www.agravista.md * n/a - nu există valori

lizați cu un preț mediu de 0,84 EUR/kg, echivalent cu 13,92 lei/kg.

Circa 40% din producția autohtonă a fost comercializată în stare verde, destinată conservării. Roșiile de seră au fost de circa 2 ori mai scumpe decât cele de câmp, prezentau o calitate mai bună și aveau un aspect mai atractiv. Prețul mediu de comercializare în perioada de referință a cunoscut o majorare, care a variat între 83 și 180%. Cel mai mic și mai mare preț de comercializare a roșiilor de seră a fost înregistrat la piața angro din Chișinău (3,00 lei/kg și respectiv 12,00 lei/kg).

Față de aceeași perioadă a anului precedent, prețul mediu de comercializare înregistrează o micșorare cu circa 21-44%.

Roșiile de câmp comercializate nu sunt de cea mai bună calitate. Dacă la începutul perioadei de referință roșiile de câmp preponderent au fost de origine autohtonă, atunci, spre sfârșitul lunii octombrie, practic toată producția era importată din Ucraina.

Prețul mediu de comercializare în perioada de referință față de cea precedentă a crescut cu 52-71%. Față de perioada similară a anului trecut, roșiile s-au ieftinit, în medie, cu 35-58%, în funcție de piață. Cel mai mare preț a fost înregistrat la piața angro din Cahul (9,00 lei/kg).

La roșii oferta este mai mare decât cererea, din acest motiv intermediarii sunt nevoiți să reducă din preț. Dar situația se va schimba odată cu dispariția totală de pe piață a producției autohtone, când prețul va fi format în exclusivitate de intermediari. Castraveții importați din Turcia în următoarea perioadă vor deține cea mai mare parte a pieții, din motiv că și în Ucraina și România perioada de cultivare a acestuia în sezon se va încheia curând.

minată de producție de importată preponderent din Ucraina.

Prețul mediu de comercializare al castraveților a suferit majorări enorme pe toate piețele monitorizate de către experții AGROinform. Cel mai mare decalaj de preț a fost înregistrat la piața agricolă din Bălți, unde prețul a cunoscut o majorare de 124,63%. La celelalte piețe monitorizate procentul de majorare a variat în limitele de 60-88la sută. Cel mai mic și cel mai mare preț de comercializare a fost înregistrat la piața din Chișinău (6,00 lei/kg și, respectiv, 22,00 lei/kg). Comparativ cu prețurile medii de comercializare din anul trecut, castraveții se comercializează la un preț mai mic cu 14-18%. Pe piețele externe castraveții au fost comercia-

a marcat trecerea import a legumelor

Ardei dulci și vinetele s-au ieftinit

În luna octombrie ardeiul dulce și vinetele au fost comercializate pe toate piețele agricole monitorizate de către experții AGROinform. Comparativ cu luna septembrie, atât oferta, cât și cererea au fost în descreștere. Producția expusă pe piețe a fost preponderent autohtonă, însă o parte a fost importată din România, Ucraina și Turcia. Producția este de calitate medie, ambalată în saci de plasă. În perioada analizată, cea mai ieftină piață pentru ardeii dulci a devenit piața din Bălți, datorită prezenței mai multor producători autohtoni. Prețul maxim la ardeiul dulce (30,00 lei/kg, producție de import) a fost înregistrat la piața din Chișinău la sfârșitul lunii octombrie, iar prețul minim (2,00 lei/kg, producție autohtonă) la Bălți, spre sfârșitul lunii.

Comparativ cu luna septembrie, ardeii dulci

s-au ieftinit pe toate piețele, cu excepția din Chișinău și Ungheni, unde au fost înregistrate prețuri mai mari din cauza ofertei mici.

În același timp, pe parcursul lunii octombrie, toată cantitatea de vinete comercializate în piețele angro monitorizate a fost de producție autohtonă. Prețul minim la vinete a fost atestat la sfârșitul lunii pe piața din Edineț (1,00 lei/kg), iar cel maxim - la Chișinău și Ungheni (6,00 lei/kg). Comparativ cu luna septembrie, prețurile medii au fost în descreștere pe piețele din Bălți, Cahul, Edineț și Ungheni, excepție fiind piața din Chișinău, unde prețurile au crescut cu până la 10,53%. Această creștere se datorează ofertei mici, dar și sfârșitului de sezon, când producătorii solicită un preț mai mare.

Comparativ cu perioada similară a anului trecut, prețurile la vinete au cunoscut o reducere esențială, datorată cantităților mai mari de produs, oferite de producătorii autohtoni. În același timp, criza a influențat considerabil ca-

Tabelul 4. Evoluția prețurilor medii la ardeii dulci în luna octombrie 2009

ARDEI DULCE									
Piața	Preț mediu angro, lei/kg								
	J. 01.10.09	J. 08.10.09	J. 15.10.09	J. 22.10.09	J. 29.10.09	sep. 2009	oct. 2009	Abatere, %	
								oct./ sep.	oct.2009/ oct.2008
Bălți	7,00	5,00	5,00	2,00	6,00	7,30	5,00	-31,51	-17,05
Cahul	7,00	7,00	6,00	6,50	6,00	8,10	6,50	-19,75	-6,57
Chișinău Albișoara	6,50	7,00	9,00	7,00	12,00	8,00	8,30	3,75	-30,43
Edineț	7,00	5,50	5,00	4,00	n/a	7,00	5,38	-23,21	-6,67
Ungheni	8,00	15,00	10,00	10,00	n/a	9,00	10,75	19,44	-6,93

Sursa: www.agravista.md * n/a - nu există valori

Tabelul 5. Evoluția prețurilor medii la vinete în luna octombrie 2009

VINETE									
Piața	Preț mediu angro, lei/kg								
	J. 01.10.09	J. 08.10.09	J. 15.10.09	J. 22.10.09	J. 29.10.09	sep. 2009	oct. 2009	Abatere, %	
								oct./ sep.	oct.2009/ oct.2008
Bălți	4,00	3,50	3,50	3,00	2,00	3,50	3,20	-8,57	-40,74
Cahul	3,50	4,00	3,00	3,50	3,50	3,80	3,50	-7,89	-31,37
Chișinău Albișoara	3,50	5,00	5,00	3,50	4,00	3,80	4,20	10,53	-49,58
Edineț	2,50	2,50	1,00	1,00	n/a	2,50	1,75	-30,00	-65,00
Ungheni	4,00	5,00	4,00	n/a	n/a	5,80	4,33	-25,34	-27,78

Sursa: www.agravista.md * n/a - nu există valori

Tabelul 6. Evoluția prețurilor medii la varza albă în luna octombrie 2009

VARZA ALBĂ									
Piața	Preț mediu angro, lei/kg								
	J. 01.10.09	J. 08.10.09	J. 15.10.09	J. 22.10.09	J. 29.10.09	sep. 2009	oct. 2009	Abatere, %	
								oct./sep.	oct.2009/ oct.2008
Bălți	3,00	2,80	2,80	2,50	2,60	3,83	2,74	-28,45	61,17
Cahul	2,50	3,00	2,80	3,50	3,50	4,08	3,06	-25,00	70,00
Chișinău Albișoara	2,50	2,00	2,50	2,80	2,80	3,58	2,52	-29,61	43,18
Edineț	2,50	2,50	2,50	n/a	2,00	2,88	2,37	-17,53	23,44
Ungheni	3,00	3,00	n/a	3,50	3,00	4,33	3,12	-27,94	19,06

Sursa: www.agravista.md * n/a - nu există valori

pacitatea de cumpărare a populației, fapt care, de asemenea, a determinat ieftinirea acestor legume. În perioada următoare cantitățile de ardei dulce și vinete se vor micșora, iar prețurile vor crește.

Oferta de varză s-a dublat

Potrivit experților AGROinform, cantitățile de varză comercializată în luna octombrie pe piețele monitorizate s-au dublat. Situația a fost determinată de recoltarea în masă a verzei târzii în luna precedentă. Cu toate că terenurile agricole cultivate cu varză târzie au fost mai mici decât în anul precedent, recoltele de varză au fost mai mari, inclusiv datorită utilizării în masă a irigațiilor. În a doua jumătate a lunii analizate, piețele agricole din Chișinău, Bălți și Cahul au fost suprasaturate cu varză și au satisfăcut pe deplin cerințele consumatorului. La toate piețele monitorizate au predominat producătorii, care au comercializat mai bine de 80 % din producția totală, oferind spre cumpărare varză de soiurile Slava, Albă de Buzău, Selema, precum și din hibrizi olandezi. În a doua jumătate a lunii calitatea producției s-a îmbunătățit considerabil, fiind comercializată varză cu dimensiunea mai mare a căpăținelor.

Pe parcursul lunii octombrie a crescut și oferta de conopidă, care preponderent a fost comercializată la Chișinău și Bălți și, pentru prima oară, pe data de 8 octombrie, la Cahul, exclusiv producție de origine autohtonă. Varza de pechin a fost comercializată pe parcursul întregii pe-

rioade de monitorizare la piața din Chișinău, iar la Bălți - în ultima zi de monitorizare. Varza roșie în perioada de referință a fost comercializată în cantități mici de către producători numai la piața din Chișinău.

Oferta mare de varză albă pe piețele agricole a influențat stabilirea prețului de comercializare. În perioada de referință, la toate piețele monitorizate prețul mediu de comercializare, în comparație cu luna precedentă, a înregistrat o tendință de scădere. Cel mai mic preț (2,00 lei/kg) pentru varza albă fost înregistrat la piața din Chișinău și Bălți, iar cel mai mare (4,00 lei/kg) în ultima decadă a lunii la piața din Cahul. Cele mai mari cantități de varză albă s-au comercializat la prețul de 2,50 lei/kg. Cele mai stabile prețuri 2,50 lei/kg și 3,00 lei/kg au fost înregistrate la piețele din Edineț și Ungheni.

Conform datelor statistice, după eșecul din anul trecut, când a fost obținut un supraprodus de varză, în anul curent terenurile agricole plantate cu varză au fost mai mici.

Pentru luna noiembrie, schimbări esențiale nu sunt prognozate. În primele două decade ale lunii curente oferta va rămâne la nivelul ultimei decade a lunii octombrie. Spre sfârșitul lunii atât oferta, cât și cererea vor descrește.

Maria CERVATIUC, AGROinform

! Experți ai Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform monitorizează în permanență evoluția prețurilor la fructe și legume la cinci piețe angro din țară (Cahul, Chișinău, Ungheni, Bălți, Edineț)

Mai puține subvenții pentru agricultură

Guvernul intenționează să reducă cu 30-40% subvențiile pentru agricultură din cauza că nu ajung bani în buget, ca urmare a scăderii dramatice a încasărilor

„Subvențiile în agricultură pentru anul viitor într-adevăr se vor micșora, pentru că nu avem posibilitate să subvenționăm în aceeași măsură agricultura”, a declarat pentru Postul de radio Europa Liberă ministrul de stat Victor Bodiu. El a adăugat că programul de subvenționare va fi redus, însă nu în detrimentul agricultorilor și că Guvernul va încerca să compenseze micșorarea asistenței „cu programe de asistență tehnică oferite prin intermediul donatorilor străini”.

Proiectul Planului de stabilizare și relansare economică pe anii 2009-2011 prevede, în particular, reducerea cu 35% a cheltuielilor din Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pe anul 2009, pentru investițiile capitale, plantarea plantațiilor multianuale (pomicole și nucifere), procurarea utilajului agricol, crearea stațiilor tehnologice de mașini și pentru aco-

perirea cheltuielilor de pompare a apei.

De asemenea, se propune reducerea cu cel puțin 30% anual a alocațiilor pentru protejarea terenurilor agricole de grindină, micșorarea cu 85% a subvențiilor la înființarea plantațiilor viticole, precum și reducerea cel puțin 30% anual a alocațiilor pentru reproducția, creșterea și sănătatea animalelor. Se preconizează să fie reduse cu 30% alocațiile financiare de la bugetul de stat pentru plantarea pădurilor noi.

Totodată programul guvernamental are în vedere modificarea mecanismului de subvenționare în agricultură, astfel ca să fie susținute financiar domeniile cu valoare adăugată înaltă și cele orientate spre export (produse agricole ecologice, construcția complexelor frigorifice, ambalarea, sortarea producției agricole, etc.);

OPINII:

Viorel CHIVRIGA:

Accentul trebuie pus pe eficiența subvenționării

Autorul unui studiu cu privire la reformarea sistemului de subvenționare în agricultură, Viorel Chivriga, afirmă că „este un lucru care se făcea și anii precedenți, unele direcții de dezvoltare a agriculturii era stimulată prin subvenții de stat, în același timp pe alte domenii asistența financiară era redusă”.

„Peste un an-doi, unele din domeniile subvenționate nu mai erau sprijinite de stat”, mai spune expertul, lăsând să se înțeleagă că este frească o modificare a politici de subvenționare.

Pe de altă parte, dl Chivriga menționează că diminuarea fondului de subvenționare „este o problemă”. „Resursele alocate sectorului agrar din Moldova au fost reduse întotdeauna, chiar dacă în ultimii ani au crescut lent, însă ele au fost incomparabil mai mici față de toate statele care ne înconjoară”, mai spune expertul.

„Ce se poate de făcut pentru a diminua impactul micșorării subvențiilor pentru agricultură? În primul rând, spune Viorel Chivriga, este important de a schimba mecanismul de subvenționare, a îmbunătăți procesul de monitorizare

a alocării subvențiilor. Și, nu în ultimul rând, ba poate cel mai este important ca accentul să fie pus pe eficiență. Este un lucru care nu a fost făcut până în 2009”.

„Foarte mult depinde de faptul ce direcții vor fi subvenționate în 2010, care vor fi rigurile în selectarea beneficiarilor de subvenții și care va fi rolul funcționarilor sau a comisiilor ce vor repartiza finanțările”, subliniază expertul. El spune că „dacă regulamentul ce urmează a fi aprobat de parlament va fi un regulament bun, se vor deschide multe uși pentru anumite categorii de beneficiari, poate să fie îmbunătățit controlul asupra alocării subvențiilor și poate fi optimizat procesul de analiză a impactului subvențiilor. Sunt lucruri care trebuie să fie făcute numai de la 2010 și astfel va fi redus impactul negativ ce poate să apară în urma reducerii Fondului de subvenționare”.

Viorel Chivriga mai declară că trebuie „să facem tot posibilul ca acest proces să fie transparent, ca lumea de la țară să știe ce subvenții acordă statul, care sunt condițiile de subvenționare, cine sunt beneficiarii și care este efectul”.

Valeriu BULGARI:

Reducerea subvențiilor ar fi o greșală strategică

Președintele Uniunii Republicane a Asociațiilor Producătorilor Agricoli „UniAgroProtect”, Valeriu Bulgari, este de părere că o eventuală reducere a subvențiilor pentru agricultură „ar fi o greșală strategică”.

„Statul ar trebui să subvenționeze pe întreg lanțul valoric, adică de la fondarea plantațiilor până la export, pe patru-cinci mărfuri agroindustriale, ce aduc încasări majore pe unitate de suprafață”, spune președintele „UniAgroProtect”. El adaugă că ar trebui finanțate domeniile cu valoare adăugată înaltă și cele orientate spre export.

„Un țaran se află la începutul lanțului valoric, altul pe alt segment, cel de-al treilea e cu procesarea și statul ar trebui să-l încurajeze, atunci vom putea vorbi de rezultate peste doi-trei ani”, mențio-

nează dl Bulgari.

Președintele Uniunii Asociațiilor Producătorilor Agricoli nu este de acord că subvenționarea în genere nu a avut efect. „Subvenționarea plantațiilor de livezi intensive a fost bună, la fel subvenționarea producerii strugurilor de masă, dar a rămas în umbră producerea legumelor. Nu știu de ce mai dăm subvenții pentru producerea tutunului?”, mai spune dl Bulgari. El subliniază că „nu se pune problema de a subvenționa sută la sută un domeniu. Poți aloca 10% din cost alocă, poți 50% finanțează 50%, dar fă lucrul acesta corect, aceasta ar arăta poziția statului față de dezvoltarea unui domeniu sau altul”. Cifra de subvenționare atinsă deja nu ar trebui să fie redusă pentru că ar putea să aibă consecințe politice, crede președintele „UniAgroProtect”.

OPINII:

Iurie HURMUZACHI:

Concepția de subvenționare, elaborată cândva, ar trebui să fie adaptată la noile condiții

„Pentru a determina necesitatea și volumul subvențiilor este necesară efectuarea unor calcule economice pe produse și domenii, care în final ar demonstra care este situația, ce s-a făcut până acum și care este necesitatea în subvenții”, afirmă Iurie Hurmuzachi, director adjunct al Federației Agroinform. Spre exemplu, „ca o primă încercare, Federația Agroinform actualmente se află în fază de finalizare a calculelor respective pe mere și

prune”. În al doilea rând, reieșind din criza economică, este necesară o analiză minuțioasă a sectoarelor strategice din agricultură spre care ar trebui să fie redirecționate prioritar subvențiile, mai spune dl Hurmuzachi. El adaugă că „desigur că, după posibilități, ar fi necesară majorarea fondului de subvenționare, precum și revizuirea concepției de subvenționare, elaborată cândva, adaptarea acesteia la noile condiții”.

Dosar Business Expert

Deși subvențiile de la stat în sectorul agrar au crescut de zece ori (de la 30 milioane de lei în 2003, la 313 mil lei aprobate pentru 2009), impactul generat de această susținere nu este cunoscut.

Cheltuielile statului pentru agricultură – domeniu în care lucrează circa 200 de mii de angajați – nu au depășit 2% din PIB în ultimii ani. În anul 2007 a fost atinsă cea mai înaltă cotă alocată agriculturii raportată la Produsul Intern Brut – 1.7% și 4.1% față de totalul cheltuielilor publice.

„În Republica Moldova coexistă mai multe fonduri pentru subvenționare, administrate de mai multe instituții de stat. Procesul de distribuire rămâne netransparent, atât în ceea ce privește beneficiarii, cât și membrii comisiilor de selecție”, constată experții IDIS „Viitorul”.

Experții propun crearea unei Agenții de Plăți și Intervenție în Agricultură ce ar concentra toate fondurile dispersate în prezent.

Europa este datoare să susțină trecerea de la comunism la democrație, iar moldovenii să-și facă temele

**Interviu
Info-Prim Neo
cu europarlamentarul
român
Sebastian BODU**

Sebastian BODU
europarlamentar
român

**Așteptările
moldovenilor sunt
mai mari decât
promisiunile din
programul de
guvernare. Cred că
Republica Moldova
are nevoie de
măsuri ferme
și decise.**

- Cum se vede Republica Moldova de la Bruxelles, în special democrația din Republica Moldova?

- România a fost mereu atentă la transformările prin care trece sau a trecut Republica Moldova. În ultimul timp însă, Moldova a atras atenția prin evenimentele de la 7 aprilie 2009, prin acele acțiuni de încălcare a democrației, a normelor statului de drept. Sper ca vinovații pentru abuzurile comise pe 7 aprilie să fie identificați și judecați, astfel încât asemenea acte să nu mai aibă loc niciodată. Iar după aceea am urmărit succesul partidelor democratice în alegeri și înlăturarea regimului comunist. Republica Moldova se află acum într-o perioadă de tranziție, iar comunitatea europeană este datoare să sprijine acest proces de trecere de la comunism la democrație. Iar în Moldova, toate partidele, fie că sunt în Parlament sau nu, sunt obligate să pună umărul la reconstrucția statului.

- V-am auzit vorbind despre nevoia Republicii Moldova de a se supune unei perioade de reconstrucție. Care credeți că sunt primii pași prin care guvernarea democratică ar putea demara acest proces?

- Primul pas, și cel mai important, cred că este eradicarea corupției. Corupția generează sărăcie. Noi avem această experiență în România. Am luptat cu corupția și nivelul de trai a crescut. Cred că este nevoie de o reformă în justiție. De acordarea unei independențe sporite procurorilor și judecătorilor. Nimeni nu mai trebuie să se afle sub influența politicii. La baza reformelor trebuie să stea principiile statului de drept, democratic, separarea puterilor în stat, promovarea și respectarea drepturilor și libertăților cetățenești.

- Cunoașteți cazuri de corupție din Republica Moldova?

- Doar din relatările apărute în cele câteva articole din presa moldovenească. Ele au apărut chiar în perioada guvernării comuniste și vorbesc despre lideri comuniști, de la președinte la miniștri, ceea ce mi se pare foarte grav. Dar probabil că actele de corupție cu care se confruntă oamenii obișnuiți sunt cele curente de zi cu zi. Atunci când te duci la medic, de exemplu, și trebuie să dai mită. Corupția mare cauzează însă cele mai mari dezechilibre și inechități într-o societate. Ar fi ideal, dacă s-ar crea o strategie națională de luptă împotriva corupției, strategie care să fie asumată de toate partidele din Republica Moldova. Poate că ar trebui făcută o paralelă cu legislația românească. Mai ales că Direcția Națională Anticorupție din cadrul Parchetului General din România primește constant, din partea Comisiei Europene, note mari

comunism cu Ion Iliescu și Moldova după 8 ani de neo-comunism cu Vladimir Voronin. Alegerile reprezintă, deci, un eveniment esențial pentru un stat, mai ales prin efectele pe care, deși poate nu le conștientizăm, ele există asupra vieții de zi cu zi, și o neparticipare la alegeri echivalează cu un abandon al propriului destin. S-a dovedit și în România, ultima oară în 2004, când am împiedicat câștigarea alegerilor de către Adrian Năstase, s-a dovedit și în Moldova în vara lui 2009, când Vladimir Voronin a fost îndepărtat de la putere prin vot democratic. În decembrie 2004, România a spus NU corupției de stat, în 2009 Moldova a spus NU comunismului.

- Credeți că sprijinul financiar pe care îl primește Republica Moldova de la FMI va fi suficient pentru a depăși perioada de criză economică?

Uniunea Europeană. Cum se poate concretiza acest sprijin, dincolo de intervențiile declarative?

- Eu pot reconfirma atât sprijinul europarlamentarilor români, indiferent de culoarea politică, pentru aderarea Moldovei la UE, cât și a României în general, dar asta nu scutește Republica Moldova de îndatorirea de a-și face conștiincios temele. Cred, de asemenea, că scrutinul prezidențial din România este foarte important și pentru Republica Moldova. Moldova a avut în România, sub mandatul președintelui Traian Băsescu, un aliat pentru democrație și integrare europeană. De aceea, cred că e foarte important ca cetățenii români din Republica Moldova să își exercite dreptul de vot în favoarea celui care a dovedit că se implică pentru binele Moldovei. Traian Băsescu a fost un președinte foarte activ în politica externă și nu a închis ochii la ce se întâmpla la Chișinău așa cum ar fi făcut-o alți politicieni cu prea multă diplomație. Președintele României a condamnat public încălcarea drepturilor omului, a făcut demersuri concrete pentru integrarea europeană a Moldovei, a simplificat procedurile de redobândire a cetățeniei române și multe altele. Îi îndemn pe toți cei care pot vota în Republica Moldova să voteze în continuare pentru Traian Băsescu.

- Sunteți pentru prima oară în Republica Moldova. Cum vi se par moldovenii?

- Sunt oameni liberi, curajoși și primitivi. Însă este clar că majoritatea populației trăiește în sărăcie. Și se impun măsuri concrete și responsabile pentru creșterea economică și a nivelului de trai. Cred însă că moldovenii trebuie să urmeze acum exemplul altor țări din fostul bloc comunist care au ajuns departe. De exemplu, Țările Baltice sau Ungaria, Slovacia, Slovenia, Bulgaria. Și România, desigur.

- Sunteți aici la invitația Mișcării Acțiunea Europeană. De ce un partid extraparlamentar?

- Pentru că este un partid creștin-democrat, pentru că a dovedit responsabilitate în timpul alegerilor și pentru că promovează un pachet de măsuri coerent împotriva corupției. Mă bucur că invitația a venit de la un partid care, chiar dacă nu are prezență parlamentară, și-a declarat deschis orientarea către creștin-democrație și către integrare europeană.

Notă Info-Prim Neo: Deputatul în Parlamentul European din partea Partidului Democrat Liberal din România, Sebastian Bodu s-a aflat la Chișinău în zilele de 6-7 noiembrie, în calitate de invitat la masa rotundă „Moldova în UE. Perspective economice, politice și instituționale după guvernarea comunistă”, organizată de Mișcarea Acțiunea Europeană. Este membru al Grupului Parlamentar al Partidului Popular European (Creștin Democrat) din Parlamentul European și vicepreședinte al Comisiei pentru Afaceri Juridice. Recent, a făcut declarații de susținere a Republicii Moldova în Parlamentul European.

în rapoartele de evaluare pe țară. Poate că și aici este nevoie de un DNA.

- Cum apreciați măsurile luate de actuala guvernare până în acest moment? Sunteți la curent cu programul de guvernare asumat de Alianța pentru Integrare Europeană?

- Așteptările moldovenilor sunt mai mari decât promisiunile din programul de guvernare. Cred că Republica Moldova are nevoie de măsuri ferme și decise. România s-a aflat într-o situație asemănătoare, în 1996, când a fost necesar să fie demarate reforme structurale. Politicienii trebuie să-și asume un anumit cost pentru a împinge țara înainte. Aș vrea să continui paralela Moldova - România, aceasta din urma aflându-se în 1996 în aceeași situație în care se află Moldova astăzi. România după 6 ani de neo-

- Nu. Este nevoie și de măsuri economice concrete, de măsuri curajoase pe care noua administrație trebuie să le ia. De aceea, cred că e foarte important ca Moldova să aibă stabilitate politică și solidaritate. Vreau să vă spun că acordul cu FMI nu numai că presupune primirea unor tranșe de bani ieftini, ci va atrage finanțări la fel de ieftine sau chiar nerambursabile din partea altor organisme sau state, Uniunea Europeană putând fi unul dintre ele. Pentru a îndeplini condițiile din acordul cu FMI, care nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de atragere de noi finanțări, consider că toate forțele democratice din Republica Moldova, fie că se află în Parlament sau în afara lui, trebuie să pună umărul la atingerea țintelor stabilite și reformarea instituțiilor statului.

- România a declarat în repetate rânduri că susține aderarea Republicii Moldova la

Autoritățile române caută sedii pentru consulate la Bălți și Cahul

A fost anunțat concursul pentru achiziția sediilor celor două consulate generale ale României la Bălți și Cahul. Plicurile cu oferte vor fi deschise la 2 decembrie, a declarat într-o conferință de presă Alexandru Mureșan, însărcinat cu afaceri al României în R. Moldova, șef adjunct al misiunii diplomatice de la Chișinău.

„Nu putem spune în cât timp aceste consulate vor fi deschise, pentru că sunt mai mulți factori care joacă un rol aici. Bineînțeles, interesul este

maximal din partea ambelor părți este ca acestea să devină operaționale cât mai devreme posibil”, a spus Mureșan.

Președintele român, Traian Băsescu, a semnat la 2 noiembrie două decrete privind înființarea consulatelor românești la Bălți și Cahul. Ministrul moldovean de externe, Iurie Leancă, a menționat recent că în prezent R. Moldova examinează posibilitatea deschiderii unui consulat general al R. Moldova la Iași.

Toamna de aur la Ungheni

Toamna mai este supranumită de aur nu numai pentru culorile predominante în această perioadă, dar și pentru belșugul pe care îl oferă agricultorilor, care pot să-și vadă materializate roadele muncii. Este și perioada, când se organizează târguri, iarmaroace și expoziții. Un eveniment de acest gen a avut loc la Ungheni. Este vorba despre o expoziție organizată de Centrul pentru Inițiativă Privată (CIP) Ungheni în parteneriat cu Consiliul Raional în cadrul Forumului Regional de Investiții.

La expoziție au participat apicultori cu miere diferită: de tei, de salcâmi, polifloră, etc, pomicultori, viticultori, legumicultori, meșterițe în croșetări, gospodine etc.

Fermierii din Cetîreni au prezentat „Ograda fermierului” – au improvisat o curte cu gard de nuiiele, cu o căruță încărcată cu grâu și porumb, semințe de floarea-soarelui, cu un teasc și vin pe masă. Masa, așa cum se cuvine la moldoveni, era încărcată cu bucate: sărmăluțe, fripturică, mămăliguță, plăcințele, fructe, struguri și nuci. Meșterițele din Cetîreni și-au expus croșetările – fețe de masă, hulușăși, vase pentru flori, meleuri de diferite forme etc.

La rândul lor, legumicultorii din Manoilești (Anatol Glodeanu), Chirileni (Nicolae Strungaru), Hristoforovca (Petru Vizitiu), Florișoia Nouă (Ion Pascaru) au prezentat ardei grași, varză, roșii, ardei iuți, vinete, ceapă, dovleac, gogoșari, etc. Cu toate că anul curent a fost destul de problematic pentru agricultori rezultatele s-au arătat destul de bune. Legumicultorii, folosind irigația, au crescut legume frumoase și calitative.

Nu au rămas în urmă nici pomicultorii, nici viticultorii. Pomicultorii din Floreni au propus mere de calitate superioară – soiul Florina, Generos, Golden, Idared și Simirenco, din livadă tânără. Struguri de soiul Moldova au fost prezentați de fermierul din Cornești, Oleg Sorbală, și de fermierul din Florișoia Nouă, Ion Pascaru.

SRL „Panaceu-Fitofarm” a prezentat ierburi medicinale, pre-

cum și ceai calmant și de menținere a tonusului.

La eveniment au fost prezenți oaspeți din România și Letonia, precum și din diferite regiuni ale țării. Toți au fost plăcut surprinși de cele văzute la expoziție, de ospitalitatea, veselia și optimismul gazdelor.

Oameni cu suflet mare și mâini de aur care pot crește producție agricolă și o pot prelucra, pot confecționa covoare de o frumusețe ne mai văzută, încălțăminte, mobilă, haine gata.

Fiecare participant la expoziție a fost distins cu Diplomă de participare, iar fermierii și cu o prime bănești din partea Centrului pentru Inițiativă Privată.

Marina Radu,
Consultant marketing CIP Ungheni

ALKO
KOBER GROUP

HONDA
POWER EQUIPMENT

LOMBARDINI

DEWAX

Va propune o gama larga de echipament agricol

Motocultivatore
Unelte agricole
Motocositoare
Motobur
Aeroterme

Adresa noastra:
Chișinău, str. Vadul lui Vodă 72
Tel. 42-11-70 4211-71
"Dewax" SRL

Motopompe
Stropitori
Motofeștrăe
Mototrimere
Pompe

DEZVOLTAREA MURINELOR

(șoareci de câmp) în perioada toamnă-iarnă în Republica Moldova

Murinele sau șoarecii de câmp pot fi complet inofensive ani la rând, până-n momentul în care populația lor crește alarmant și pot să distrugă o parte din roada de grâne sau lucerniere. Iar dacă toamna populează livada tânără, apoi primăvara din aceasta rămân numai niște vreascuri lipsite de viață.

Condițiile din vară au favorizat menținerea densității murinelor pe culturile prășitoare, legumicole, lucerniere, livezi îmburuienate, terenuri delăsate. Toamna caldă și îndelungată a contribuit înmulțirii în masă a murinelor.

Pe parcursul lunii octombrie s-a remarcat popularea culturilor agricole și alte stații de către murine cu specii șoarece de câmp (*Microtus arvalis*) cu dimensiunea de 10 cm în lungime. Construcția galeriilor subterane este complicată, adesea unite prin cuiburi și camere de rezervă comune, formează colonii, care se pot observa prin existența a numeroase găuri pe tot terenul, cât și după tocăturile lăsate pe teren, mai cu seamă în culturile de lucernă, cereale și rapiță de toamnă.

În prezent, în nordul republicii, densitatea numerică a vizuinilor viabile pe semănăturile de lucernă este foarte sporită: de la 1500 până la 4500 v.v./ha. Pe unele câmpuri de rapiță densitatea e până la 1500 v.v./ha. La finele lunii octombrie, popularea semănăturilor de rapiță și cerealiere de toamnă s-a înregistrat și în sud.

De fapt, șoarecele de câmp consumă părțile verzi și subterane ale plantelor. Acesta este activ tot timpul anului și își sapă galerii chiar și sub zăpadă. Iese în căutarea hranei, atât ziua, cât și noaptea, desfășurând o activitate intensă mai ales seara. Cerealele și semănăturile de lucernă sunt adăposturi pentru supraviețuirea murinelor. În condiții de iarnă mai bine supraviețuiesc indivizii tineri.

Reproducerea are loc tot timpul anului, având uneori, până la 3-6 generații a câte 4-8 pui fiecare.

Pentru constatarea faptului necesității tratamentelor trebuie de a efectua cercetări de traseu terenurilor agricole. La depistarea a 50 vizuini viabile/ha - la cereale, rapiță de toamnă și livezi; 100 v.v./ha. - la lucerniere și pentru stoparea răspândirii rozătoarelor e necesar de a efectua tratări cu utilizarea bactorodencida cu norma de consum - 2,0 kg/ha. Momeala, câte 1 lingură de masă, se introduce în vizuină.

Popularea timpurie a culturilor de toamnă prognozează sporirea densității șoarecilor. Iarna este necesar de atras atenție la rezistența culturii și înălțimea stratului zăpezii, prezența alternării temperaturilor care provoacă pojghița de gheață.

Prezența stratului de zăpadă va da posibilitate dezvoltării ulterioare active a murinelor, ce va determina majorarea densității numerice a lor în anul 2010. Pe cerealiere și rapiță de toamnă se va menține tendința răspândirii și cauzării nocivității acestora. În livezi în urma hrănirii (rozături be baza tulpinii) murinele pot cauza uscarea pomilor, în special la cei tineri. De aceea, la prezența stratului de zăpadă în livezi urmează de recomandat eliberare tulpinilor de zăpadă în raza de 30-40 cm.

În luna septembrie s-a remarcat popularea culturilor prășitoare și legumicole de șoarecele de mișună (*Mus musculus spicilegus*), care depășea PED de câteva ori.

Dimensiunile șoarecelui de mișună sunt mai reduse, coada mai scurtă și mai groasă. Culoarea blănii de pe spate este mai deschisă.

Galeriile de vară ale acestor rozătoare sunt formate dintr-o cameră centrală (cuibul) cu câteva intrări și ieșiri. Deasupra cuibului se află „mișuna”, constituită din 4-14 indivizi (mișuna este un mușuroi destul de lat și puțin înalt). Înălțimea mișunilor variază de la 35 -

75 cm, iar diametrul lor, de la 110 - 200 cm. În partea centrală a unei mișune există de obicei un depozit de iarnă, acoperit cu un strat de pământ de 15-20 cm grosime sau cu burueni. Iarna se retrag în cuibul subteran, care are și o legătură cu depozitul de rezerve asigurat din timp. Hrana principală este formată din grăunțe de cereale: grâu, ovăz, orz, porumb, floarea-soarelui etc. Greutatea rezervelor de hrană poate ajunge la câteva kilograme. Primăvara animalele părăsesc mișunile, trecând de obicei pe semănăturile de ierburi perene. Mai târziu, ele pătrund în semănăturile de cerealiere, unde se concentrează după strângerea recoltelor.

Reieșind din particularitatea dezvoltării, cea mai eficientă metodă de combatere este distrugerea mișunilor prin arat sau unde nu e posibil - manual cu sapa.

Gaibu ZEMFIRA,
Inspectoratul General de Supraveghere
Fitosanitară și Control Semincer

2003 SC CRI-CONSULTING SRL

CONSTRUCȚII CU REALIZAREA INVESTIȚIILOR PRIN CONSULTANȚĂ

EXECUTAREA FUNCȚIILOR DE BENEFICIAR / INVESTITOR
LA CONSTRUCȚII DE ORICE CATEGORIE

ВЫПОЛНЕНИЕ ФУНКЦИЙ ЗАКАЗЧИКА / ИНВЕСТОРА
НА ОБЪЕКТАХ ЛЮБОЙ КАТЕГОРИИ

MD-2012, or. Chișinău, str. 31 August 1989, 129; tel.: 23-76-30, tel./fax: 23-73-26, GSM: 069230428
www.cri-consulting.md e-mail: office@cri-consulting.md

Pentru a evita infectarea cu gripă pandemică

Femeile gravide și minorii vor fi consultați de medici de familie la domiciliu

Femeile gravide și copiii vor fi deserviți de medicul de familie preponderent la domiciliu, potrivit unui ordin al Ministerului Sănătății, aprobat la 7 noiembrie. Măsura se impune ca răspuns la creșterea riscului de infectarea cu infecții respiratorii acute.

În același timp, din 6 noiembrie, a fost instituit regim de carantină în toate instituțiile medico-sanitare din țară. În contextul evoluției situației epidemiologice și atestării transmiterii comunitare a infecției, urmează a fi internați doar pacienții cu forme grave și medii ale bolii. Pacienții cu forme ușoare vor fi tratați la domiciliu, sub supravegherea medicului de familie.

Persoanele sănătoase și bolnavii, care nu necesită analize, investigații și intervenții de urgență sunt sfătuiți să-și amâne vizitele în instituțiile de asistență medicală primară.

Ministerul Sănătății mai anunță că un lot de 200 mii de doze

de preparat Tamiflu va sosi în țară la mijlocul săptămânii curente. Bolnavii de gripa A(H1N1), indiferent dacă sunt sau nu asigurați medical, vor fi tratați din contul Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală. Primele loturi de vaccin antigripal de tip nou se așteaptă la începutul lunii decembrie.

În același context, Ministerul Educației solicită părinților, în măsura posibilităților să evite aflarea copiilor și tinerilor în colective (grădinițe, instituții extrașcolare, cinematografe, discoteci, alte instituții culturale), precum și evitarea, după caz, a deplasărilor în transport public.

Reamintim că, în scopul diminuării riscului de infectare cu virusul gripal A(H1N1), în situația în care au fost depistate și confirmate cazuri de îmbolnăvire a elevilor și studenților, Ministerul Educației, prin Dispoziția nr. 650 din 05 noiembrie 2009, a prelungit vacanța de toamnă a elevilor din învățământul primar, gimnazial, secundar general, până la 15.11.2009. De asemenea, în același scop, a fost sistată, până pe 15 noiembrie activitatea didactică în instituțiile de învățământ secundar profesional, mediu de specialitate și superior.

Stocurile de preparate antivirale au fost de 100 de ori mai mari decât necesitățile sezoniere

Stocurile de preparate antivirale și măști sterile de protecție, care au fost completate de agenții economici din Moldova, au depășit de 100 de ori necesitățile eventualilor pacienți, pentru perioada de toamnă, care se caracterizează anual prin majorarea cazurilor de viroze, arată datele Agenției Medicamentului.

“Medicamente în țară au fost, stocuri erau destul de mari, de 100 de ori mai mari decât pronosticul populației care poate fi afectată de diferite afecțiuni în acest timp”, a declarat directorul Agenției Medicamentului, Boris Golovin.

Golovin explică deficitul de preparate antivirale, precum și a produselor parafarmaceutice prin faptul că importante cantități ale acestora au fost procurate și transmise în Ucraina, unde situația este critică la acest capitol. “S-au efectuat foarte multe procurări de către persoane, care transmiteau aceste medicamente rudelor sale în Ucraina. Mai ales în raioanele de la hotar cu Ucraina, acolo erau procurări care

depășeau de zeci de ori cumpărăturile în zilele obișnuite”, a spus Golovin.

Din cauza răspândirii rapide a gripei pandemice, în farmacii se simte un deficit de medicamente antivirale cunoscute și a măștilor de protecție. Totodată, Golovin susține că multe dintre ele pot fi înlocuite cu producție autohtonă, care se găsește în farmacii. Astfel, unguentul “Oxolină” se poate înlocui cu gelul de producție autohtonă “Brion”, care este mai activ decât medicamentul cunoscut. De asemenea, măștile fabricate pot fi înlocuite cu cele din tifon, confecționate de mână, care ar avea un grad de protecție mai mare.

Virusul de gripă pandemică este de până la 20 de ori mai rezistent decât cel de gripă sezonieră

Singura metodă de protecție, la moment, este masca

Virusul de gripă pandemică se deosebește de cel al unei gripe sezoniere prin agresivitatea și rezistența acestuia la mediul extern, susține Viorel Prisăcari, specialistul principal în epidemiologie din Moldova.

“Virusul pandemic nou se deosebește de cel sezonier prin faptul că este mai rezistent la mediul extern. Virusul gripei sezoniere – până la 30 de minute rezistă în mediul extern, acesta nou – până la 10 ore. De aceea noi îl putem contamina și cu mâinile. Recomandăm cât mai des spălarea sau dezinfectarea mâinilor”, a spus Prisăcari.

Potrivit specialistului, “în cazul de față singura barieră pe care o avem azi este masca, vaccinul nu-l avem la mână”. “Masca – noi nu avem alt mijloc azi de a ne proteja, decât masca. Gripa este o infecție respiratorie care se transmite de la om la om prin aerul expirat-inspirat”, a adăugat Prisăcari.

CCCEC monitorizează corectitudinea formării prețurilor la preparate antivirale

neregulile pot fi reclamate la linia fierbinte 257 257

Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției a inițiat controale inopinate la un șir de farmacii în vederea monitorizării corectitudinii formării prețurilor la produsele farmaceutice antivirale utilizate.

Aceste acțiuni au demarat în contextul solicitărilor Guvernului către instituțiile abilitate de a preveni o eventuală ieșire de sub control a stării de lucruri provocate de agiotajul cauzat de extinderea gripei pandemice, pe de o parte și de cererea exagerată din partea populației față de medicamentele antigripale. Centrul urmează să identifice cazurile de majorare excesivă și neîntemeiată a prețurilor la produsele farmaceutice și echipamentele de protecție, să verifice capacitățile stocurilor existente la moment și să întreprindă măsuri eficiente de prevenire a eventualelor speculații din partea farmaciștilor sau persoanelor fizice de a face business în situația vizată.

Începând cu 6 noiembrie, CCCEC a dispus inițierea verificărilor de specialitate în regim non-stop la unitățile farmaceutice și depozitele acestora. Ca urmare a descinderilor specialiștilor Centrului, s-a constatat că majoritatea instituțiilor verificate dispun de stocuri de medicamente antivirale suficiente pentru a acoperi necesitățile populației, rezervele acestora însă ar putea fi epuizate în două săptămâni. Cu regret însă, nu au fost identificate și preparate utilizate în tratamentul gripei A (H1N1) cum ar fi „Tamiflu”.

Directorul CCCEC, Viorel Chetaru, a convocat o ședință ad-hoc cu top managerii întreprinderilor care dețin cele mai mari rețele farmaceutice din țară cum este Felicia, Farmacia Familiei, Hypocrates, Gedeon Richter etc. Subiectele discuției s-au axat pe prevenirea speculațiilor la capitolul politici de formare a prețurilor, monitorizarea consecventă a loturilor de medicamente existente și celor care urmează să vină în țară, precum și identificarea cazurilor de scoatere ilicită peste frontiera de stat a medicamentelor de către persoane fizice etc.

„Este important ca pe viitor să putem gestiona starea de lucruri în așa fel, încât mecanismul de formare a prețurilor să nu depășească limitele bunului simț și, în consecință, populația țării să nu fie dublu afectată – și de erupțiile virusului, și de eventualele speculații pe piața medicamentelor. Noi nu vom crea impedimente în activitatea rețelilor farmaceutice, dar vom reacționa dur și agresiv la orice caz de incorectitudine admise”, a declarat directorul CCCEC.

CCCEC a dat startul liniei fierbinți 257 257, la care pot fi reclamate cazurile de majorare excesivă a prețurilor la medicamentele de primă necesitate, inclusiv oricare alte semnalări de abuzuri care vizează comercializarea produselor farmaceutice. În regim de 24 din 24 de ore, la Centru este în serviciu o echipă mobilă de specialiști gata să reacționeze la sesizările cetățenilor.

Gripa pandemică, bilanț provizoriu

Peste 300 de cazuri de maladie și trei decese confirmate

Potrivit datelor Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă, în dimineața zilei de luni, 9 noiembrie, în Moldova au fost înregistrate 316 cazuri confirmate de gripă pandemică, dintre care 3 decese confirmate și unul în proces de analiză.

În cele trei cazuri de deces persoanele infectate au venit de peste hotare: două din Moscova, iar una din Polonia. Totodată, un copil de numai cinci ani a decedat sâmbătă la Centrul științifico-practic “Mama și copilul” din municipiul Chișinău, din cauza unei pneumonii avansate. Medicii nu exclud că și acest deces a survenit din cauza gripei pandemice.

În total, au fost înregistrate 615 cazuri suspecte la virusul gripal AH1N1, în investigare de laborator aflându-se 82 de probe.

Potrivit Ministerului Sănătății, situația de epidemie este declarată în cazul înregistrării, timp de trei săptămâni consecutiv, a câte 750 de cazuri de gripă pandemică pe săptămână.

Regiunea ta. Ziarul tău. Agromediainform.

POȘTA MOLDOVEI

Prețuri de abonare (lei)

PM 21948	12 luni*	9 luni	6 luni	3 luni	1 lună
	121 lei	99 lei	66 lei	33 lei	11 lei

* august - vacanță

Abonamente la ziarul Agromediainform pot fi perfectate în toate oficiile poștale sau la adresa redacției, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 „V”

În fiecare ediție veți găsi informații veridice și complete care vor fi de folos la inițierea sau dezvoltarea afacerilor, identificarea noilor parteneri și a piețelor de desfacere. Vor fi oferite recomandări ale specialiștilor pentru diverse situații cu care se confruntă producătorii agricoli, informații despre politicile statului și cele europene în domeniul agriculturii și a afacerilor rurale etc.

AGRAVISTA
te informează la timp, oferindu-ți cele mai bune argumente în orice negociere!

Oferta specială AgraVista on-line!

Doar până la 15 noiembrie contractați orice abonament anual AgraVista sau plasați publicitate banner timp de 12 luni pe www.agravista.md și primiți de la tarifele existente

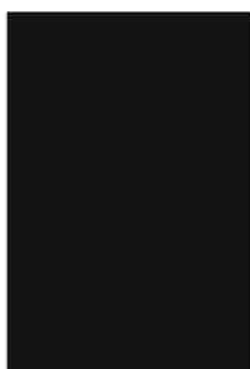
reducere 50%!

Înregistrați-vă pe www.agravista.md, selectați unul din Abonamentele A, B, C și la ora 8 dimineața primiți direct pe e-mail ultimele prețuri pentru fructe, legume și cereale de pe piață, știri recente din domeniul economic, politica agrară, legislație, studii de piață, tehnologii, idei de afaceri, cereri și oferte de produse agricole.

Cu ajutorul nostru sunt efectuate peste 500 tranzacții anual, zilnic portalul este accesat de peste 500 utilizatori.

Abonamente AgraVista		Tarife, dolari SUA
Abonamentul A	- Prețuri săptămânale angro fructe, legume (Moldova, Rusia, Polonia) - Prețuri producători pentru fructe, legume și cereale - Prețuri mondiale cereale - Monitorizare lunară a legumelor și fructelor - Studii lunare pe produse - Analize statistice trimestriale export-import (legume, fructe, cereale) - Analize anuale ale sectorului cerealier - Idei de afaceri - Știri zilnice - Cea mai recentă apariție a ziarului Agromediainform în format electronic - Livrarea buletinului lunar AgraVista în format electronic cu informația cuprinsă în abonamentele A și B	1 lună - 20 3 luni - 54 12 luni - 144
	- Plasarea cererilor și ofertelor proprii pe www.agravista.md - Valabilitate a ofertelor timp de 12 luni - Promovarea ofertelor în ziarul Agromediainform - Promovarea ofertelor pentru export. Traducerea cererilor și ofertelor în limbile engleză și rusă și plasarea lor pe site-uri străine - Cele mai recente oferte comerciale - Știri zilnice - Cea mai recentă apariție a ziarului Agromediainform în format electronic - Plasarea unui articol promoțional despre companie și produsele sale -1/lună	1 lună - 15 3 luni - 38 12 luni - 99
Abonamentul C	- Abonamentul C cuprinde accesul la informațiile și serviciile incluse în Abonamentele A și B - Livrarea buletinului lunar AgraVista în format electronic cu informația cuprinsă în abonamentele A și B	Conform tarifulor Abonamentelor A și B
Suplimentar	Știri zilnice, Oferte comerciale, Baze de date ale companiilor, Tehnologii, Istории de succes, Expoziții și conferințe, Adrese utile	Acces gratuit pe site

ABONEAZĂ Agromediainform

1 pagină: 270 x 390 mm

Interior: 5200 lei
Ultima: 7300 lei

1/2 pagină: 270 x 195 mm

Interior: 2600 lei
Ultima: 3600 lei

1/4 pagină: 135 x 195 mm

Interior: 1300 lei
Ultima: 1800 lei

1/13 pagină: 270 x 30 mm

Interior: 400 lei
Ultima: 560 lei
În fiecare pagină: 4400 lei

П о с т р о й с в о й у с п е х !

LIGA-2

Panouri Sandwich
producere comercializare montaj

CASUȚE-VAGONETE
MULTIFUNCȚIONALE
(montabile-demontabile)
producere și montare

VATĂ MINERALĂ BAZALITĂ
material izolant multifuncțional

PENOPOLISTIROL
termoizolarea pereților, caselor,
acoperișurilor (M-15, M-25, M-35)

PANEL SYSTEM **PENOX**

Tel./fax: +37322/ 276729, 277283,
GSM: 069777595

www.panelsystem.md www.liga2.md

**Departamentul Publicitate
și Abonare Agromediainform**

Tel.: (+373 22) 235698,

GSM: (+373) 69328884

E-mail: publicitate@agroinform.md

AGRO
inform

Publicație Periodică a Federației
Naționale a Agricultorilor din Moldova
"AGROinform"

Redactor-șef: Alexandru GÎSCĂ
Maketare: Gaby LUCHIȚA

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V.
Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agroinform.md, www.agravista.md

Comanda nr. 2242

Tiparul executat PRAG-3

Publicitate banner pe www.agravista.md

Pagini	Apariții, %	Preț, dolari SUA
Pagina de start, dimensiunea, pixeli: 120x60	25	20
	50	30
	100	50
Pagini interioare, dimensiunea, pixeli: 120x60	25	10
	50	20
	100	35

Notă: Prețurile, incluzând TVA și sunt specificate pentru plasarea bannerului pe o perioadă de o lună.
Periodicitatea apariției bannerelor e indicată în procente de la numărul total de rulări.

Astfel, 25% din rulări înseamnă că bannerul va fi afișat la fiecare a patra accesare a paginii.

Publicitatea pe paginile interioare sunt rezervate în categoriile: Companii și Produse.

Sistemul admite amplasarea publicității banner GIF, JPEG și Flash.

Macheta (bannerul) pentru reclama va aparține sau poate fi realizată de către noi, la indicațiile Dumeavoastră.

Pentru detalii privind contractarea abonamentelor AgraVista on-line, a buletinului AgraVista sau site-ul nostru, vă rugăm să ne contactați la: +373 (22) 23 56 96 sau tvasilita@agroinform.md.

La pregătirea ediției curente a ziarului au fost folosite informații ale agențiilor BASA-press, Info-Prim Neo, Omega

* OFERTE

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Brânză de oi	nelimitat	Palii Gheorghe Fălești, s.Ciolacu Vechi, Tel.: (259) 22951, 78227
Brânză de oi	1 tonă	Băstinașii Fălești, s. Scumpia, Tel.: (259) 63332, 067104202
Butași de tran-dafir	1000 bucăți	Belenciuc Ludmila Ungheni, Tel.: (236) 24268
Făină de grâu	100 tone	Arnăut Cahul, s.Roșu, Tel.: 079036623
Floarea-soarelui	400 tone	Petrular Cahul, s.Andrușul de Jos, Tel.: 069294364
Floarea-soarelui	200 tone	Vrabie Ion Ungheni, s. Costuleni, Tel.: (236) 40313, 079506817
Floarea-soarelui	100 tone	Spic și soare Cahul, Tel.: 069144282
Floarea-soarelui	50 tone	Cires Ion Fălești, s. Călinești, Tel.: (259) 613453, 069447157
Floarea-soarelui	50 tone	Arnăut Cahul, s.Roșu, Tel.: 079036623
Floarea-soarelui	40 tone	Staliuta Cahul, s.Roșu, Tel.: 069602019
Floarea-soarelui	40 tone	Strelciuc Ion Chiril Hâncești, s.Caracui, Tel.: (269) 23406
Floarea-soarelui	25 tone	Izurcani Agro Fălești, s.Glingeni, Tel.: (259) 71331, 22951
Grâu alimentar	500 tone	Agro-Pompa Prim Fălești, s.Pompa, Tel.: (259) 76530, 079559232
Grâu alimentar	500 tone	Gîrlea Andrei Rezina, Tel.: (254) 21115, 069148537
Grâu	300 tone	Băstinașii Fălești, s. Scumpia, Tel.: (259) 63332, 067104202
Grâu alimentar	250 tone	Victoria Agro Orhei, s. Sărătenii-Vechi, Tel.: (258) 73300, 069258568
Grâu alimentar	230 tone	Natcubi-Agro Cahul, s. Larga Nouă, Tel.: (299) 70746, 067170332
Grâu furajer	250 tone	Victoria Agro Orhei, s. Sărătenii-Vechi, Tel.: (258) 73300, 069258568
Grâu furajer	200 tone	Staliuta Cahul, s.Roșu, Tel.: 069602019
Grâu	200 tone	Strelciuc Ion Chiril Hâncești, s.Caracui, Tel.: (269) 23406
Grâu alimentar	150 tone	Liversina Ungheni, s. Chirileni, Tel.: (236) 75230, 069132625
Grâu	100 tone	Stagiona Agro Fălești, s. Răuțel, Tel.: 069184454
Grâu furajer	50 tone	Arama Dumitru Cahul, s. Roșu, Tel.: 069701273
Grâu alimentar	40 tone	Izurcani Agro Fălești, s.Glingeni, Tel.: (259) 71331, 22951

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Grâu	40 tone	Palii Gheorghe Fălești, satul Ciolacu Vechi, Tel.: (259) 22951, 78227
Grâu semincier	25 tone	Staliuta Cahul, s.Roșu, Tel.: 069602019
Grâu	12 tone	Butuc Veaceslav Cantemir, s.Cârpești, Tel.: (273) 78412
Miere de albine	1 tonă	Marcu Victor Fălești, satul Călinești, Tel.: (259) 61281
Miere de albine	0,5 tone	Poneatovschii Mircea Glodeni, Tel.: (249) 24275
Miez de nuci	1,5 tone	Stati Costel or. Glodeni, str. Trandafirilor, Tel.: 069251254
Mere	60 tone	Stagiona Agro Fălești, s. Răuțel, Tel.: 069184454
Mere	40 tonă	Veșca Sergiu Telenеști, s. Budăi Tel.: (258) 63225, 069260378
Mere	25 tone	Agro-Pompa Prim Fălești, satul Pompa, Tel.: (259) 76530, 079559232
Mere	20 tone	Cucu Timofei Ungheni, s.Cetireni, Tel.: (236) 41382
Morcov	1 tonă	Negura Olegr. Rezina, s. Echimăuți, Tel.: 079595515
Lână oi	0,3 tone	Arseni Vasile Cantemir, s.Pleşeni, Tel.: (273) 74222
Lucernă în balo-turi	5000 balo-turi	Staliuta Cahul, s.Roșu, Tel.: 069602019
Plante medici-nale	0,4 tone	Cazacov Sofia Ungheni, s.Berești, Tel.: (236) 22579
Porumb	300 tone	Agro-Pompa Prim Fălești, satul Pompa, Tel.: (259) 76530, 079559232
Porumb	150 tone	Băstinașii Fălești, s. Scumpia, Tel.: (259) 63332, 067104202
Porumb	100 tone	Amonti Agro Fălești, s. Năvârnet, Tel.: 069194851
Porumb	50 tone	Spic și soare Cahul, Tel.: 069144282
Puietși de măr	40 000 bucăți	Cucu Timofei Ungheni, s.Cetireni, Tel.: (236) 41382
Puietși de prun	40 000 bucăți	Cucu Timofei Ungheni, s.Cetireni, Tel.: (236) 41382
Roșiii	4 tone	Lupan Ion Cahul, s.Colibași, Tel.: (293) 62607, 069945244
Semințe de lu-cernă	8 tone	Staliuta Cahul, s.Roșu, Tel.: 069602019
Semințe lucernă	5 tone	Petrular Cahul, s.Andrușul de Jos, Tel.: 069294364
Semințe de mor-cov	0,2 tone	Postolachi Alexandru Edineț, s. Terebna, Tel.: (246) 93098, 069041734
Semințe de sfeclă	0,2 tone	Postolachi Alexandru Edineț, s. Terebna, Tel.: (246) 93098, 069041734
Sfeclă roșie	5 tone	Negura Olegr. Rezina, s. Echimăuți, Tel.: 079595515
Soia	nelimitat	Vitalie Ojog Hâncești, Tel.: (269) 23408, 068083841

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Struguri tehnici Cabernet	12 tone	Panea Victor Cantemir, s.Cârpești, Tel.: (273) 78-2-81
Struguri de masă	8 tone	Colnic Nicolae Cantemir, s.Cârpești, Tel.: (273) 78-4-31
Struguri tehnici Cabernet	7 tone	Ciobanu Vasile Cantemir, s.Cârpești, Tel.: (273) 78-2-41
Orz	100 tone	Amonti Agro Fălești, s. Năvârnet, Tel.: 069194851
Orz	100 tone	Agro-Pompa Prim Fălești, s.Pompa, Tel.: (259) 76530, 079559 232
Orz furajer	30 tone	Arnăut Cahul, s.Rosu, Tel.: 079036623
Orz furajer	20 tone	Staliuta Cahul, s.Roșu, Tel.: 069602019
Orz de toamnă	10 tone	Butuc Veaceslav Cantemir, s.Cârpești, Tel.: (273) 78412
Orz	3 tone	Tăriță Mihai Glodeni, s.Hâjdieni, Tel.: (249) 56216
Ovăz semincier	50 tone	Petrular Cahul s.Andrușul de Jos, Tel.: 069294364
Varză	60 tone	Ceahur Mihail Fălești, s.Hătrești, Tel.: 068848400
Varză	5 tone	Negura Olegr. Rezina, s. Echimăuți, Tel.: 079595515
Ulei din floarea-soarelui	2 tone	Șerban Nicolae Cahul, s.Zărnești, Tel.: (299) 59825, 069590210

* CERERI

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Cartofi	12 tone	Grigoriță Viorel or.Drochia, Tel.: 079503214
Floarea-soarelui	500 tone	Gaiju Vasile Hâncești, Tel.: (269) 23408, 068083841
Grâu alimentar	600 tone	Hiliuțanul Râșcani, s.Hiliuți, Tel.: 069160588
Grâu alimentar	450 tone	Vrabie Iurie Ungheni, s.Valea Mare , Tel.: (236) 43217
Mazare	500 tone	Gaiju Vasile Hâncești, Tel.: (269) 23408, 068083841
Miere de albine	0,5 tone	Poneatovschii Mircea Glodeni, Tel.: (249) 24275
Mere	100 tone	Jantovan Anatol Ungheni, s. Năpădeni, Tel.: (236) 47389, 069259228
Mere	60 tone	Pînzari Sergehi Glodeni, Tel.: (249) 41195
Mere	2 tone	Popov Ecaterina Orhei, s. Mârzești, Tel.: (235) 63331
Porumb	500 tone	Gaiju Vasile Hâncești, Tel.: (269) 23408, 068083841
Orz	300 tone	Gaiju Vasile Hâncești, Tel.: (269) 23408, 068083841
Varză	5 tone	Grigoriță Viorel or.Drochia, Tel.: 079503214

* Preț negociabil

Mai multe oferte
și cereri găsiți pe
www.agravista.md